

Barokní region
Čechy Bavorsko

Barockregion
Bayern Böhmen

BAROKNÍ POKLADY

BAROCKE SCHÄTZE

2019

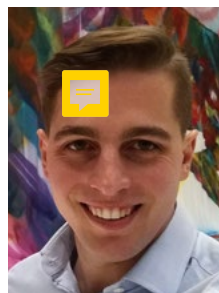
*Magazín o kulturních památkách a akcích
v Horních Frankách, Horní Falcí a Dolním Bavorsku
a na české straně v Plzeňském a Karlovarském kraji.*

*Magazin über die Kulturdenkmäler und Kulturveranstaltungen
in Oberfranken, der Oberpfalz und Niederbayern
und auf der tschechischen Seite in den Bezirken
Pilsen und Karlsbad.*

Obsah Inhalt

- 2 Editorial
- 4 Marie Pochopová a barokní varhany
Marie Pochopová und die Barockorgel
- 6 Se sestrou Doris (nejen) o vaření piva
Im Gespräch mit Schwester Doris:
(nicht nur) über das Bierbrauen
- 8 Zámek Valeč na Karlovarsku
Schloss Waltsch
in der Karlsbader Region
- 9 Markrabská opera v Bayreuthu
Das Markgräfliche Opernhaus
in Bayreuth
- 10 Svět podle Jakuba a oživení kostela
sv. Barbory v Manětíně
Svět podle Jakuba und die Erneuerung
der Kirch St. Barbara in Manětín
- 12 Program a mapa
Programm und Karte
- 18 Vybrané české akce
Veranstungstipps in Tschechien
- 19 Vybrané bavorské akce
Veranstungstipps in Bayern
- 20 Sissy Thammer a Festival mladých
umělců Bayreuth
Sissy Thammer und das Festival-
junger Künstler Bayreuth
- 22 Procházky uměním
Kunst-Spaziergänge
- 24 Barokní perličky
Perlen des Barock
- 26 Barokní výstava v Theuern
Barockausstellung in Theuern
- 27 Organizátoři Barokního regionu
Čechy Bavorsko
Organisatoren der Barockregion
Böhmen Bayern

Editorial

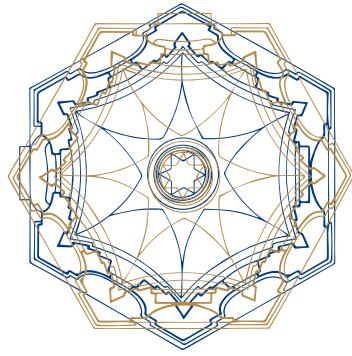

Zatímco ve svém největším rozmachu baroko spo-
luctvářelo dějiny svým přístupem k životu i unikátním
uměleckým pojetím člověka a nebes, dnes se s barokem
nejčastěji setkáváme v podobě jeho přeživších pozůstat-
ků. Ať již to jsou zámky, obrazy, sochy, klasická hudba či
specifická dobová kuchyně – všechny tyto barokní pro-
jevy ožívají, ale zároveň se prolínají s moderními prvky.
Příkladem může být barokní výstava využívající virtuál-
ní realitu, či barokní koncerty zprostředkované a hlavně
dostupné online, aby nejen odolaly zubu času, ale také si
vzaly svůj doprovod ze současnosti.

Während der Barock zur Zeit seiner größten Blüte die
Geschichte durch seine Lebensphilosophie und seine
einzigartige künstlerische Auffassung von Mensch und
Himmel mitgeprägt hat, begegnen wir dem Barock
heute weitgehend in Form seiner erhaltenen Über-
reste. Ob Schlösser, Gemälde, Skulpturen, klassische
Musik oder die spezifische Küche dieser Epoche – all
diese Äußerungen des Barock erwachen zum Leben
und durchmischen sich jedoch gleichzeitig mit moder-
nen Elementen: Zum Beispiel eine Barockausstellung,
die die virtuelle Realität nutzt, oder Barockkonzerte,
die online vermittelt werden und dort vor allem auch
abrufbar sind, damit sie nicht nur dem Zahn der Zeit
widerstehen, sondern um Aspekte aus der Gegenwart
bereichert werden.

Letošní barokní sezóna však nadmíru vyniká ještě jiným prvkem – stejně jako v minulosti i dnes baroko ožívá hlavně díky několika málo pro ně zcela zapáleným a oddaným lidem. Ti křísí jeho odkaz a odkrývají jeho krásy současníkům. S mnohými z nich si můžete v tomto magazínu přečíst rozhovor, nebo se na dalších stránkách dovědět o projektech, které neúnavně organizují. Pro svůj obdiv k baroku, ale také lásku k současnosti a touze udělat naši každodenní skutečnost trochu vznešenější pro nás všechny.

Díky však patří nejen jim, ale také Vám všem, kteří pravidelně navštěvujete barokní akce, vydáváte se za nimi přes hranice a uchováte živou nejen tuto tradici, ale také posilujete přátelství mezi **oběma národy, které spolu byly nerozlučně svázány jak v baroku, tak i na jejich cestě do budoucnosti.**

Ondřej Bíba
šéfredaktor

Die diesjährige Barocksaision wird jedoch noch durch ein weiteres Element einzigartig: Genau wie in der Vergangenheit sind es auch in diesem Jahr einige wenige begeisterte und engagierte Menschen, die den Barock zum Leben erwecken. Sie bringen sein Erbe wieder ins Bewusstsein und enthüllen seine Schönheit für ihre Zeitgenossen. In diesem Magazin können Sie Interviews mit vielen von ihnen lesen oder auf den nächsten Seiten mehr über Projekte erfahren, die diese Menschen unermüdlich organisieren – angetrieben von ihrer Bewunderung für den Barock, aber auch von der Liebe zur Gegenwart und von der Sehnsucht, unsere Alltagswirklichkeit für uns alle etwas erhabener zu gestalten.

Großer Dank gilt jedoch nicht nur diesen Menschen, sondern auch Ihnen allen, die regelmäßig an Barock-Veranstaltungen teilnehmen, dazu auch die Grenze überqueren und damit nicht nur die Tradition bewahren, sondern auch die Freundschaft zwischen den beiden Ländern stärken, die sowohl zur Zeit des Barock als auch auf ihrem Weg in die Zukunft untrennbar miteinander verbunden sind.

Ondřej Bíba
Chefredakteur

Marie Pochopová a barokní varhany

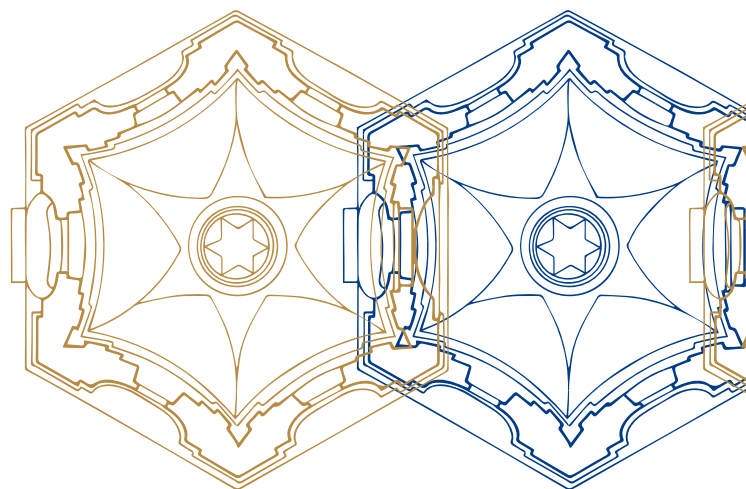
Marie Pochopová, rodačka z Konstantinových Lázní, je koncertní varhanice, která se zabývá i dalšími historickými klávesovými nástroji, zejména pak cembalem. Má vystudovanou Pražskou konzervatoř (obor varhany a cembalo) a v současnosti studuje na Akademii múzických umění v Praze. Když při volbě diplomové práce přemýšlela, jak skloubit lásku k barokní hudbě a kraji odkud pochází, vznikl projekt *Barokní varhany plzeňské diecéze*, kterému se naplno věnuje již dva roky.

Jeho cílem je mapovat varhany plzeňské diecéze, které jsou jak hratelné (tedy naladěné a s funkčními rejstříky), tak i mají většinu původních - barokních - prvků. Právě druhá podmínka autenticity z jejího projektu vyřadila mnoho barokních varhan, které byly v 19. nebo 20. století výrazně přestavěny např. v duchu romantismu. Když jsem se Marie zeptal, zda výměna píšťaly není něco jako výměna struny na kytaru, rychle mne opravila. Každá píšťala - i kdyby vypadala na první pohled podobně - zní totiž zcela ji-

nak. V baroku neexistovala sériová výroba jako v dnešním slova smyslu - i dvě píšťaly od stejného varhanáře tak mohou znít úplně jinak. Každý varhanář navíc dává varhanám svůj specifický otisk a ten se při jejich necitlivé přestavbě vytrácí.

A jak tedy takové mapování varhan vypadá v praxi? Marie předně nenavštěvuje jednotlivá místa zcela sama, ale asistuje jí hudební režisér a zvukař. V mnoha případech s sebou potřebuje mistra varhanáře, který jí pomůže odhalit, které píšťaly byly vyměněné, nebo pomůže s drobným čištěním a laděním. Poté je na řadě mapování - tedy dokumentace současného stavu varhan. Díky tomu vznikne ve spolupráci se spolkem KULTURISTA tzv. pasport jednotlivých varhan, který bude sloužit i pro orientaci českých a bavorských varhanních mistrů i studentů hry na varhany v dostupných nástrojích pro provedení případných koncertů.

Její projekt je zcela unikátní tím, že na všech varhanách zahraje stejné dílo - asi 35 minutovou sbírku *Ariadne musica* od barokního skladatele a chebského rodáka Johanna Caspara Fer-

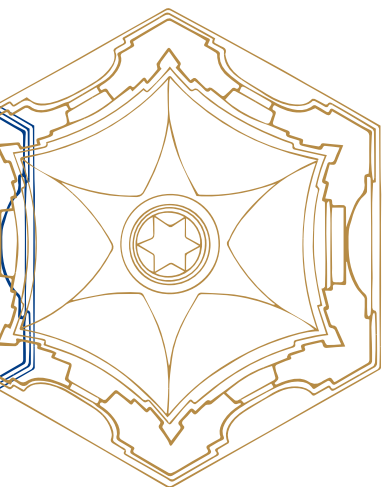
dinanda Fischera. Ten svůj varhanní cyklus věnoval klášteře Teplá. *Ariadne musica* tak reprezentuje hudbu, která se na tomto území a v době, kdy tyto nástroje vznikaly, skutečně mohla hrát. Posluchači tedy budou mít jedinečnou šanci poslechnout si a také porovnat, jak znějí jednotlivé skladby na rozdílných nástrojích plzeňské diecéze. Nahráním jednotlivých skladeb je pak kromě mapování (které poukáže na současný stav varhan) dosaženo i hlavního přínosu celého projektu - konzervace zvuku jednotlivých varhan pro budoucí generace. Stránka www.baroknivarhany.cz pak umožní posluchačům tyto na-

hrávky filtrovat podle jednotlivých varhan či varhanářů, přičemž k dnešnímu dni je nahráno celkem 13 nástrojů. Projekt tím ale nekončí. Přibližně do 5 let by mohlo být k dispozici minimálně dalších 7 nástrojů, které se právě opravují, či na svou rekonstrukci teprve čekají.

Pokud Vás tento projekt zaujal a rádi byste si poslechli, jak znějí jednotlivé barokní varhany, již brzy bude dostupné CD, které představí sbírku *Ariadne musica*, složenou z nejzajímavějších nahrávek jednotlivých navštívených varhan. Výtěžek z jeho prodeje navíc směřuje na záchranu varhan v kostele sv. Barbory v Manětíně (více o nich na str. 10).

Marie Pochopová und die Barockorgel

Marie Pochopová, gebürtig aus Konstantinovy Lázně, ist eine Konzertorganistin, die sich auch mit anderen historischen Tasteninstrumenten beschäftigt, vor allem mit dem Cembalo. Sie absolvierte das Prager Konservatorium (im Fach Orgel und Cembalo) und studiert derzeit an der Akademie der Musischen Künste (AMU). Als sie bei der Wahl ihres Diplomarbeitsthemas überlegt hat, wie sie ihre Liebe zur Barockmusik und zu ihrer Heimatregion miteinander verbinden könnte, entstand das Projekt „Barockorgeln der Diözese Pilsen“, dem sie sich bereits zwei Jahre mit vollem Einsatz widmet.

Ziel des Projekts ist es, eine Übersicht über die Orgeln in der Diözese Pilsen zu schaffen, die sowohl beispielbar sind (also gestimmt und mit funktionierenden Registern) als auch über die meisten der ursprünglichen – barocken – Elemente verfügen. Gerade aufgrund der zweiten Anforderung, der Authentizität, schied sich aus ihrem Projekt viele Barockorgeln aus, die im 19. oder 20. Jahrhundert

deutlich umgebaut wurden, z. B. im Stil des Romantismus.

Als ich Marie gefragt habe, ob die Auswechslung einer Pfeife nicht dasselbe sei, wie eine Gitarrensaiten zu ersetzen, korrigierte sie mich schnell. Jede Pfeife klingt nämlich völlig anders, auch wenn sie auf den ersten Blick ähnlich aussieht. Denn in der Barockzeit gab es keine Serienproduktion im heutigen Sinne – auch zwei Pfeifen desselben Orgelbauers können deshalb ganz unterschiedlich klingen. Jeder Orgelbauer verleiht seinen Orgeln seinen ganz spezifischen Fingerabdruck, der verloren geht, wenn der Umbau nicht behutsam durchgeführt wird.

Und wie sieht die Erstellung einer solchen Übersicht von Orgeln in der Praxis aus? Marie besucht die einzelnen Orte nicht ganz alleine, sondern wird dabei von einem Musikregisseur und einem Toningenieur unterstützt. In vielen Fällen muss sie auch einen Orgelbaumeister dabei haben, der ihr herauszufinden hilft, welche Pfeifen ersetzt wurden, oder der kleinere Reinigungen durchführt und die Orgel stimmt. Danach ist die Erstellung der Übersicht an

der Reihe – also die Dokumentation des aktuellen Zustands der Orgel, zu dem auch ein Vermerk gehört, wer das jeweilige Instrument restauriert hat, aus welchem Jahr es stammt, über wie viele Register es verfügt, wie das Instrument aktuell gestimmt ist, welchen Tonumfang und welche Mängel es hat.

Ihr Projekt ist völlig einzigartig in der Hinsicht, dass sie auf allen Orgeln dasselbe Stück spielt – die etwa 35-minütige Sammlung *Ariadne musica* des gebürtig aus Eger stammenden Barockkomponisten Johann Caspar Ferdinand Fischer. Seinen Orgelzyklus widmete er dem Stift Tepl. *Ariadne musica* repräsentiert somit Musik, die auf diesem Gebiet und zu der Zeit, als diese Instrumente entstanden sind, tatsächlich gespielt werden konnte. Die Zuhörer haben so die einmalige Chance, sich anzuhören, wie die einzelnen Kompositionen auf verschiedenen Instrumenten der Diözese Pilsen klingen und können diese miteinander vergleichen.

Durch die Aufnahme der einzelnen Kompositionen wird so neben der Erstellung der Übersicht (die auf den aktuellen Zustand

der Orgeln verweist) auch der wichtigste Beitrag dieses Projektes erreicht – den Klang der einzelnen Orgeln für zukünftige Generationen zu konservieren. Die Website www.baroknivarhany.cz ermöglicht es den Hörern dann, die Aufnahmen nach einzelnen Orgeln und Orgelbauern zu filtern, wobei bis heute insgesamt 13 Instrumente aufgenommen wurden. Das Projekt ist damit aber noch nicht zu Ende. Etwa innerhalb der nächsten fünf Jahre könnten mindestens sieben weitere Instrumente verfügbar sein, die derzeit restauriert werden oder noch auf ihre Restaurierung warten.

Wenn Ihr Interesse an diesem Projekt geweckt ist und Sie sich gerne anhören möchten, wie die einzelnen Barockorgeln klingen, gibt es sowohl eine Publikation, die das ganze Projekt dokumentiert, sowie eine CD, die die Sammlung *Ariadne musica* präsentiert, zusammengestellt aus den interessantesten Aufnahmen der besuchten Orgeln. Der Erlös aus dem Verkauf kommt darüber hinaus der Rettung der Orgel in der Kirche St. Barbara in Manětín zugute (mehr darüber auf Seite 11).

Se sestrou Doris (nejen) o vaření piva

Františkánský klášter Mellersdorf v sobě ukrývá ne jeden poklad. Jedním z nich je rozhodně i sestra Doris, která zde již po 40 let vaří speciální pivo „Klosterbräu Mellersdorfer“. Aby dopila své první pivo, musela se hodně překonat. Pak se ale zrodila životní láska.

Jak se liší pivo, které zde vaříte, od těch, která si běžně můžeme koupit v supermarketu?

Pivo vaříme tradičně a nemáme tu ani žádnou digitalizovanou varnu s počítačem. Já se celý život řídím zásadou, že čím čerstvější pivo je, tím je lepší. Vyhýbáme se tak pasterizaci a přílišné konzervaci. Můžeme si to dovolit i proto, že vaříme jen tři tisíce hektolitrů piva. Celý tenhle objem dokážeme pak prodat v rozmezí 6–8 týdnů. Naše pivo tak nemusí čekat někde na polici přes půl roku.

Podle čeho se odlišuje pivo z Mellersdorfu od tradičního ležáku?

To se mi už dnes těžko říká. Já jsem zkrátka zvyklá na tohle

pivo, propila jsem se k té jeho typické chuti. Osobně hlavně nemám ráda piva trvanlivá. Pro mě je takové pivo mrtvé a to já pít nepotřebuji. To pak pijí raději vodu.

Co říkáte na trend tzv. craft beers (označení piv, pocházejících nejčastěji z malých pivovarů; pozn. red.)?

Tenhle trend mi nijak nevádí. Pro mě je důležité, aby pivo, co lidé pijí, bylo kvalitní a nebyly to patoky. A s craft beer se to nemá jinak. Mohou to být piva jak dobrá tak špatná.

A co pivo v plechovkách?

Já mám nejrady ty staré lahve s patentním uzávěrem. Mám na nich ráda jejich výdrž. Ale tady nejde o lahve, já chci hlavně prodávat dobré pivo.

Máte už někoho, komu byste svoje řemeslo předala?

Mám jednoho pomocníka, který tu už pracuje 25 let. Ale na opravdového nástupce teprve čekám. Na někoho, pro koho to pivo bude tak důležité jako pro

mě. Dělam reklamu i mezi mladými ženami. Ale hodně jich odpadne třeba tím, že prostě otěhotní. (směje se)

A váš recept, podle kterého vaříte, ten máte jen v hlavě?

To není tak těžké, to se časem naučíte. Navíc i když pivo vařím dle staré klášterní tradice, každý rok je maličko jiné. Minulý rok jsme měli moc dobré počasí a urodilo se hodně kvalitní pšenice. Je spousta věcí, které mají na výslednou chuť piva vliv.

Věříte na sílu marketingu?

Já byla na jednom semináři a jeho výsledek byl, že ta nejlepší reklama musí být tak hloupá, že když ji někdo slyší, zůstanete jen stát a zírat, protože tomu nemůže uvěřit. Tak asi tolik k marketingu.

Spisovatel Jaroslav Rudiš ve své poslední knize tvrdí, že kdyby všichni pili tři piva denně (ale právě jen tři), svět by byl hezčí místem. Co si o tom myslíte?

Tak s tím bych souhlasila.

Není to přeci jen trochu moc piv?

No to máte tak... Profesor Pienzl říká: „Dvě piva jsou lepší než jedno pivo. Tři piva jsou lepší než dvě, ale čtyři už nejsou lepší než tři.“

Myslíte si, že vaření piva je práce jako každá jiná, nebo je to spíš umění?

Pro mě je to normální práce, je to moje zaměstnání. Ale můžete si s tím i hezky hrát, takže trochu umění v tom asi taky je.

Nemáte toho ale přeci jenom po těch letech dost?

Abych řekla pravdu, kdybych se znovu narodila, ze všeho nejvíc bych zase chtěla vařit pivo v klášteře.

Im Gespräch mit Schwester Doris: (nicht nur) über das Bierbrauen

Das Franziskanerinnenkloster Mallersdorf birgt so manchen Schatz. Einer davon ist definitiv Schwester Doris, die seit 40 Jahren das besondere Bier „Klosterbräu Mallersdorf“ braut. Um ihr allererstes Bier auszutrinken, musste sie sich sehr überwinden. Doch dann wurde es zu einer Liebe fürs Leben.

Wie unterscheidet sich das Bier, das Sie hier brauen, von denen, die wir gewöhnlich im Supermarkt kaufen können?

Wir brauen unser Bier auf traditionelle Art und haben hier auch keine digitalisierte Bierküche mit Computer. Ich habe mich mein ganzes Leben an dem Grundsatz gehalten, je frischer das Bier ist, desto besser ist es. Deshalb vermeiden wir Pasteurisierung und übermäßige Konservierung. Das können wir uns auch deshalb leisten, weil wir nur dreitausend Hektoliter Bier brauen. Dieses ganze Volumen können wir dann innerhalb von 6-8 Wochen verkaufen. Unser Bier muss so nicht länger als ein halbes Jahr irgendwo im Regal stehen.

Inwiefern unterscheidet sich das Mallersdorfer Bier von einem traditionellen Lagerbier?

Das ist für mich heute schon schwer zu sagen. Ich bin einfach nur an dieses Bier gewöhnt, ich habe mich zu seinem typischen Geschmack „durchgetrunken“. Persönlich mag ich vor allem keine haltbargemachten Biere. Für mich ist so ein Bier tot und das muss ich nicht trinken. Da trinke ich dann lieber Wasser.

Was sagen Sie zum Trend der sogenannten craft beers (Bezeichnung für handwerklich gebraute Biere, die meist aus kleinen unabhängigen Brauereien stammen, Anm. d. Red.)?

Ich habe nichts gegen diesen Trend. Für mich ist es wichtig, dass das Bier, das die Leute trinken, gut ist und es kein Gesöff ist. Und bei craft beers ist das nicht anders. Das können genauso gute oder schlechte Biere sein.

Was ist mit Dosenbier?

Am liebsten mag ich die alten Flaschen mit Bügelverschluss. An ihnen gefällt mir ihre Langle-

bigkeit. Aber hier geht es nicht um Flaschen, ich möchte vor allem gutes Bier verkaufen.

Haben Sie schon jemanden, dem Sie Ihr Handwerk übergeben würden?

Ich habe einen einzigen Assistenten, der hier schon seit 25 Jahren arbeitet. Aber auf einen echten Nachfolger warte ich noch. Auf jemanden, für den das Bier so wichtig ist wie für mich. Ich mache auch Werbung unter jungen Frauen. Aber viele von ihnen fallen zum Beispiel schon weg, weil sie einfach schwanger werden. (lacht)

Glauben Sie an die Kraft des Marketings?

Ich war auf einem Seminar und dessen Fazit war, dass die beste Reklame so dumm sein muss, dass man, wenn man sie hört, einfach nur stehenbleiben und staunen kann, weil man es nicht glauben kann. Soviel zum Marketing.

Der Schriftsteller Jaroslav Rudis behauptet in seinem neu-

esten Buch, dass die Welt ein netterer Ort wäre, wenn jeder täglich drei (aber wirklich nur drei) Bier pro Tag trinken würde. Was halten Sie davon? Dem würde ich zustimmen.

Sind das nicht doch ein bisschen viele Biere?

Nun, das ist so ... Professor Pindl sagt: „Zwei Bier sind besser als ein Bier. Drei Bier sind besser als zwei, aber vier sind nicht besser als drei.“

Denken Sie, dass das Bierbrauen eine Arbeit wie jede andere ist, oder ist es eher eine Kunst?

Für mich ist es eine normale Arbeit, es ist mein Beruf. Aber man damit auch schön spielen, also ist vielleicht doch auch ein wenig Kunst dabei.

Haben Sie nicht nach all den Jahren doch schon genug davon?

Um die Wahrheit zu sagen, wenn ich wiedergeboren würde, würde ich am liebsten wieder im Kloster Bier brauen.

Zámek Valeč na Karlovarsku

Schloss Waltsch in der Karlsbader Region

Zámek leží v městečku Valeč na úpatí zalesněných Doupovských hor. Z původního hradu byl barokně přestavěn v 16. století F. Barelím a G. A. Biana Rossou, přičemž jeho renesanční podoba během přestavby zcela zanikla.

Další valečskou barokní perlou je rozhodně nedaleký zámecký kostel a sloup Nejsvětější Trojice z dílny sochaře M. B. Brauna. Braunova dílna navíc doplnila zámecký park ve Valči dvaatřiceti plastikami z pískovce. Sochy ztvárňují alegorie vlastností, umění a vědy a postavy z antické mytologie. Pokud zámecký park navštívíte, za pozornost rozhodně stojí i dvě vodní nádrže, které zde byly zřízeny, aby dodávaly vodu do tlam fantastických vodních stvůr, z nichž se voda dále šířila do velké zámecké kaskády a přilehlých vodotrysků.

Po válce se zámek stal na krátkou dobu sanatoriem pro válečné veterány, v 50. letech útočištěm pro korejské děti a na dlouho poté dětským domovem. V roce 1976 zámek zachvátil ničivý

požár. I přes nasazení několika hasičských sborů se hašení nepodařilo zvládnout a to zejména kvůli absenci vody. Barokní koupadlo coby nejbližší zdroj vody bylo bohužel vypuštěno a tak nebylo k hašení použitelné. Před demolicí zámek zachránil Národní památkový ústav, který započal obnovu areálu, která trvá dodnes.

Park i zámek jsou volně přístupné po celý rok a navštívit zde můžete i kavárnu v budově bývalé prádelny. Nečekejte ale klasickou zámeckou prohlídku. Ta místní je celá volná a probíhá bez průvodce. Můžete se při ní seznámit se současným stavem zámeckých interiérů.

Místní kraj není ovšem známý jen pro své barokní skvosty, ale také pro tzv. *Hlodavce z Valče*, což je pravděpodobně první zkoumaná fosilie savce, kterou naši předkové považovali za důkaz biblické potopy světa. Kopii této vzácné fosilie, nalezené kolem roku 1690, je možné vidět v mnoha muzeích po celém světě a také v nové expozici *Muzea Karlovy Vary*.

Das Schloss liegt in der Stadt Valeč (dt. Waltsch) am Fuße des bewaldeten Duppauer Gebirges. Die ursprüngliche Burg wurde im 16. Jahrhundert von F. Barelli und G. Bianco Rossa im Barockstil umgebaut, seine Renaissanceform verschwand im Zuge des Umbaus vollständig.

Eine weitere Barockperle in Valeč ist definitiv die nahegelegene Schlosskirche und die Dreifaltigkeitssäule aus der Werkstatt des Bildhauers M. B. Braun. Aus Brauns Werkstatt stammen darüber hinaus auch 32 Sandsteinskulpturen im Schlosspark von Valeč. Die Skulpturen verkörpern Allegorien von Eigenschaften, Künsten und Wissenschaften sowie Figuren aus der antiken Mythologie. Falls Sie den Schlosspark besuchen, sind auch die beiden Wasserreservoirs sehenswert, die hier angelegt wurden, um Wasser in die Rachen fantastischer Wasserlebewesen zu speisen, aus denen das Wasser sich weiter in die große Schlosskaskade und die angrenzenden Fontänen ergoss.

Nach dem Krieg wurde das Schloss für kurze Zeit zu einem Sanatorium für Kriegsveteranen, in den 1950er Jahren wurde es ein Zufluchtsort für koreanische Kinder und war danach lange ein Kinderheim. Im Jahre 1976 wurde das Schloss von einem verheerenden Brand ergriffen. Auch trotz des Einsatzes mehrerer Feuerwehren gelang das Löschen nicht, und das vor allem auf Grund von Wassermangel. Das barocke Schwimmbecken als nächste Wasserquelle war leider geleert worden und daher nicht zum Löschen geeignet. Vor dem Abriss wurde das Schloss durch das *Tschechische Denkmalamt* gerettet, das mit der Restaurierung des Areals begonnen hat, die bis heute andauert.

Sowohl der Park als auch das Schloss sind ganzjährig geöffnet, Sie können hier auch das Café im Gebäude der ehemaligen Waschküche besuchen. Erwarten Sie aber keine klassische Schlossführung. Die ist hier völlig frei und nicht geführt. Sie können sich dabei auch mit dem aktuellen Zustand der Schlossinnerräume vertraut machen.

Die Region ist jedoch nicht nur für ihre barocken Juwelen bekannt, sondern auch für das sog. *Nagetier von Valeč*, bei dem es sich wahrscheinlich um das erste erforschte Fossil eines Säugetiers handelt, das unsere Vorfahren als Beweis für die biblische Sintflut betrachteten. Kopien dieses kostbaren Fossils, das um 1690 gefunden wurde, sind in vielen Museen auf der ganzen Welt und auch in der neuen Ausstellung des *Museums Karlsbad* zu sehen.

Zámek je otevřený celoročně:

pá, so 12⁰⁰–23⁰⁰
ne 11⁰⁰–18⁰⁰

Das Schloss

ist ganzjährig geöffnet:

Fr, Sa 12⁰⁰–23⁰⁰
So 11⁰⁰–18⁰⁰

Markrabská opera v Bayreuthu

Das Markgräfliche Opernhaus in Bayreuth

Operní budova dokončená v roce 1748 je od června 2012 na Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Se svým 27 metrů hlubokým jevištěm patří k nejkrásnějším divadelním sálům na světě a zároveň je i dějištěm několika hudebních festivalů.

Plán na její výstavbu vznikl již v roce 1744 na podnět princezny Vilemíny Pruské, skladatelky a manželky markraběte Frederika z Bayreuthu, která tamější divadelní provoz řídila až do své smrti. Jelikož hudba a divadlo byly princezninou životní láskou, neváhala pro realizaci opery sehnat nejzvučnější jména tehdejších evropských umělců a divadelních architektů.

Budovu navrhl Francouz Joseph Saint-Pierre, interiéry pak Italo-ové Giuseppe Galli da Bibiena a jeho syn Carlo, jedni z nejocněvanějších architektů pozdního baroka. Svou velikostí byla opera ve své době srovnatelná pouze s domy ve Vídni, Drážďanech, Paříži a Benátkách.

Na samotné budově je dnes pozoruhodné také to, že jako jedna z mála divadelních staveb této doby se zachovala v původním stavu. Roku 1763 byl provoz za-

staven a budova se dlouho nepoužívala. Možná i proto nevyhořela jako většina barokních divadel s dřevěným zařízením. Mezi lety 2012–2018 byla uzavřena a prošla důkladnou renovací.

Její interiér se třemi úrovněmi balkonů je celý ze dřeva a ohromuje okázalým zdobením anděly a freskami. Sál pro více než 500 diváků má ve všech patrech dřevěné lóže. Tu nejznámější - Knížecí lóže - však markrabský pár téměř nevyužíval, neboť nejraději sedával uprostřed první řady ve zlatých křeslech.

V roce 1870 se o divadle dověděl i skladatel Richard Wagner. Okamžitě jej zaujalo svojí velikostí, ale po důkladnější prohlídce usoudil, že pro jeho záměry (uvedení čtyřdílného cyklu oper s názvem *Prsten Nibelungů*) se příliš nehodí. Bayreuth se nicméně danému skladateli zalíbil natolik, že dal na okraji města zbudovat divadlo *Festspielhaus* Bayreuth, kde se dodnes koná Wagnerův festival.

Kromě zmíněných budov nabízí Bayreuth svým návštěvníkům také množství hudebních a divadelních festivalů. Turisté zde mohou rovněž navštívit půvabné zámky nebo některé z dvaceti zajímavých muzeí.

Das Opernhaus, das 1748 fertiggestellt wurde, gehört seit Juni 2012 zum UNESCO-Weltkulturerbe. Mit seiner 27 Meter tiefen Bühne gehört es zu den schönsten Theaterhäusern der Welt und ist auch Schauplatz mehrerer Musikfestivals.

Der Plan für den Bau des Opernhauses entstand im Jahre 1744 auf Anregung von Prinzessin Wilhelmine von Preußen, Komponistin und Ehefrau von Markgraf Friedrich III. von Brandenburg-Bayreuth, die den dortigen Theaterbetrieb bis zu ihrem Tode leitete. Da Musik und Theater die große Liebe der Prinzessin waren, zögerte sie nicht, für den Bau der Oper die damals bekanntesten europäischen Künstlern und Theaterarchitekten zu verpflichten. Das Gebäude entwarf der Franzose Joseph Saint-Pierre, das Interieur stammt vom Italiener Giuseppe Galli da Bibiena und seinem Sohn Carlo, einem der meistgeschätzten Architekten des Spätbarock. Mit ihrer Größe war die Oper zur damaligen Zeit nur mit den Opernhäusern in Wien, Dresden, Paris und Venedig vergleichbar.

Am Gebäude selbst ist heute auch bemerkenswert, dass es als eines der wenigen Theaterbauten aus dieser Zeit im ursprünglichen Zustand erhalten geblieben ist. Im Jahre 1763 wurde der Betrieb eingestellt und das Gebäude wurde lange nicht genutzt. Vielleicht ist auch das ein Grund, warum die Oper nicht ausbrannte, wie die meisten Barocktheater mit Holzeinrichtung. Zwischen 2012 und 2018 wurde die Oper geschlossen und einer umfassenden Renovierung unterzogen.

Ihr Interieur mit drei Balkonebenen besteht komplett aus Holz und verblüfft durch die prunkvolle Verzierung mit Engeln und Fresken. Der Saal für mehr als 500 Zuschauer hat auf allen Etagen hölzerne Logen. Die berühmteste – die Prinzenloge – benutzte das Markgrafenpaar jedoch fast nie, da sie am liebsten in der Mitte der ersten Reihe auf goldenen Sesseln saßen.

Im Jahre 1870 erfuhr auch der Komponist Richard Wagner vom Theater. Er war sofort von dessen Größe eingenommen, nach einer gründlicheren Besichtigung entschied er jedoch, dass es für seine Zwecke (die Aufführung des vierteiligen Opernzyklus *Der Ring der Nibelungen*) nicht geeignet sei. Bayreuth gefiel dem Komponisten jedoch so sehr, dass er am Stadtrand das Festspielhaus Bayreuth erbauen ließ, wo noch bis heute die Wagnerfestspiele stattfinden.

Neben den erwähnten Gebäuden hat Bayreuth für seine Besucher zahlreiche Musik- und Theaterfestivals zu bieten. Touristen können hier ebenfalls zaubernde Schlösser oder eines der zwanzig interessanten Museen besuchen.

Svět podle Jakuba a oživení kostela sv. Barbory v Manětíně

Jen půl hodiny cesty autem za Plzní se nachází kostel sv. Barbory v Manětíně, který v sobě ukrývá vzácné barokní varhany z roku 1721. Nejen o záchranu a restaurování tamních varhan, ale také o oživení daného místa se již devátým rokem snaží spolek Svět podle Jakuba, který společně založili manželé Jana a Marek Roštíkoví. U kávy jsme si povídali o tom, co chystají pro tento rok i jaké mají plány do budoucna.

Před schůzkou s Janou a Markem jsem si četl o činnosti jejich spolku. Dověděl jsem se, že kostel sv. Barbory v Manětíně, ke kterému se převážně váže jejich činnost, skrýval po dlouhá léta vzácné varhany mistra varhanáře Leopolda Spiegela. V roce 2010 je zde našli ve značně poničeném stavu – plné plísně a červotoče. Vzhledem k tomu, že se jedná o nástroj mimořádné umělecké hodnoty, svojí kvalitou srovnatelný třeba s houslemi Stradivariho, říkal jsem si, že je předem jasné, čemu se bude náš rozhovor věnovat.

Hlavní otázkou byla ve mně ale kacířská otázka, jaký má vlastně smy-

sl zachraňovat nástroj, na který nikdo nehraje. Na konci setkání jsem již ale věděl, že Svět podle Jakuba jde o mnohem víc, než o restaurování jednoho nástroje. „Restaurování varhan je vlastně jen částí toho, co děláme. Dalo by se říci, že se snažíme o záchranu odkazu našich předků a zprostředkování zvuku, který byl tak typický pro barokní období. Chceme, aby každý posluchač mohl sám zažít, jak zněla hudba před 300 lety, jaký je ten původní zvuk, který Spiegel varhanám dal. Ale tím hlavním je snaha o oživení daného místa. Chceme totiž nejen varhanám a kostelu vdechnout nový život. Naším cílem je najít pro toto místo nový smysl, využití a obnovit jeho zapomenutý duchovní rozměr.“

Kromě sbírky, která již pro záchranu varhan nasbírala více než 700 000 Kč, se manželé Roštíkoví ve spolupráci se spolkem KULTURISTA věnují mistrovským kurzům, které se soustředí

na studenty hudby. V minulém roce se zde mladí hudebníci a zpěváci z obou stran hranice sešli, aby během čtyř dní nacvičili vrcholné dílo barokního skladatele a manětínského rodáka J. A. Plánického *Opella ecclesiastica*. „Po loňských čtyřech koncertech, které měly jak v Čechách tak i Bavorsku obromně pozitivní ohlas, jsme se rozhodli, že budeme s mistrovskými kurzy pokračovat. Ten projekt je unikátní tím, že se společně sejdou čeští i němečtí studenti a všichni společně zkusí jedno dílo od jednoho skladatele. Výsledkem je koncert, kdy danou skladbu instrumentálně a vokálně interpretuje okolo 25 studentů hudby. Ti na jejím nastudování pracovali s předními lektory a dirigentem Jakubem Kydlíčkem a navíc s dobovým smykováním a hrou v barokním ladění 415Hz.“

Pro letošek bylo vybráno jiné vrcholné barokní dílo, tentokrát od dobřanského rodáka, génia Jana Josefa Ignacia Brentnera,

jehož skladby se rozšířily nejen po střední Evropě, ale díky jezuitským misionářům byly známe až na území dnešní Bolívie. Koncert tento rok proběhne **14. srpna** v kostele sv. Mikuláše v Dobřanech a v dalších dnech v také v Německu (vstupné na koncerty je zdarma).

Pokud Vás činnost Světa podle Jakuba zaujala a rádi byste se třeba nejen podívali na letošní koncerty, ale také se připojili k jejich činnosti, neváhejte Janu a Marka oslovit. Kromě zmíněných mistrovských kurzů totiž organizují také poutní mše ke sv. Barboře (**4. prosince**) nebo Poutí lívancovou, která se uskuteční **9. srpna**. Pro bližší informace pak sledujte stránky spolku www.svetpodlejakuba.cz nebo mistrovského projektu www.brentner19.cz.

Koncerty se budou konat

- 14. 8. v 18⁰⁰ – kostel sv. Mikuláše, Dobřany
- 15. 8. v 19⁰⁰ – kostel Nanebevzetí Panny Marie, Planá u Mariánských Lázní
- 16. 8. v 19⁰⁰ – kostel Nanebevzetí Panny Marie, Pfreimd, Německo
- 17. 8. v 19⁰⁰ – kostel sv. Barbory, Manětín

Svět podle Jakuba und die Erneuerung der Kirch St. Barbara in Manětín

Nur eine halbe Autostunde von Pilsen entfernt befindet sich die Kirche St. Barbara in Manětín, die eine kostbare Barockorgel aus dem Jahre 1721 beherbergt. Nicht nur für die Rettung und Restaurierung der dortigen Orgel, sondern auch für die Wiederbelebung dieses Ortes setzt sich bereits seit neun Jahren der Verein Svět podle Jakuba (dt. Die Welt nach Jakob) ein, den die Eheleute Jana und Marek Roštký gemeinsam gegründet haben. Beim Kaffee sprachen wir über ihre Vorhaben für dieses Jahr und über ihre Pläne für die Zukunft.

Vor dem Treffen mit Jana und Marek habe ich einiges über die Aktivitäten ihres Vereins gelesen und dabei erfahren, dass in der Kirche St. Barbara in Manětín, mit der ihre Aktivitäten überwiegend verbunden sind, lange Zeit die kostbare Orgel des Orgelbaumeisters Leopold Spiegel verborgen war. Im Jahre 2010 entdeckten sie die Orgel hier in stark beschädigtem Zustand – voller Schimmel und Holzwürmer. Im Hinblick auf die Tatsache, dass es sich um ein Instrument von außerordentlichem künstlerischem Wert handelt, dessen Qualität etwa mit den Stradivari-Geigen vergleichbar ist, dachte ich mir, dass schon im Voraus klar ist, worum es in unserem Gespräch gehen wird.

An mir nagte jedoch der ketzerische Gedanke, welchen Sinn es eigentlich hat, ein Instrument zu retten, auf dem niemand spielt. Am Ende unseres Treffens wusste ich jedoch schon, dass es dem Verein Svět podle Jakuba um weit mehr geht, als um die Restaurierung eines Instruments.

„Die Restaurierung der Orgel ist eigentlich nur ein Teil von dem, was wir machen. Man könnte sagen, dass wir uns um die Rettung des Erbes unserer Vorfahren be-

mühen und um die Vermittlung des Klangs, der für die Barockzeit so typisch war. Wir möchten, dass jeder Zuhörer selbst erleben kann, wie die Musik vor 300 Jahren geklungen hat, wie der ursprüngliche Klang war, den Spiegel verliehen hat. Aber das Wichtigste ist unser Versuch, den Ort wiederzubeleben. Wir möchten nämlich nicht nur der Orgel und der Kirche neues Leben einhauchen. Unser Ziel ist es deshalb, für diesen Ort einen neuen Sinn, eine neue Verwendung zu finden und seine in Vergessenheit geratene spirituelle Dimension zu erneuern.“

Neben einer Sammlung, durch die bereits mehr als 700.000 CZK für die Rettung der Orgel zusammengekommen sind, widmet sich das Ehepaar Roštký über seinen Verein auch Meisterkursen für Musikstudenten. Im vergangenen Jahr trafen sich hier junge Musiker und Sänger, um innerhalb von vier Tagen das Hauptwerk des in Manětín geborenen Barockkomponisten

J. A. Plánický Opella ecclesiastica einzustudieren.

„Nach den letzten vier Konzerten, die sowohl in Tschechien als auch in Deutschland äußerst positiv aufgenommen wurden, haben wir uns entschieden, die Meisterkurse fortzusetzen. Das Projekt ist einzigartig darin, dass es tschechische und deutsche Studenten zusammenbringt und alle zusammen ein Werk eines Komponisten proben. Das Ergebnis ist dann ein einmaliges Konzert, bei dem das jeweilige Stück von etwa 25 Musikstudenten instrumental und vokal interpretiert wird. Die Studenten arbeiteten bei ihren Proben mit führenden Dozenten und mit dem Dirigenten Jakob Kydlíček zusammen und spielen zudem in der damaligen Streichtechnik und in der barocken Stimmung mit einem Kammerton von 415Hz.“

Für dieses Jahr wurde ein anderes Spitzenwerk des Barock ausgewählt, diesmal vom gebürtig aus Dobřany (dt. Dobrzan) stammenden Genius Johann Joseph

Ignaz Brentner, dessen Werk sich nicht nur in Mitteleuropa, sondern dank der Jesuiten-Missionare auch auf dem Gebiet des heutigen Boliviens verbreitete. Das Konzert findet in diesem Jahr am **15. August** in der St. Nikolauskirche in Dobřany statt und an weiteren Tagen auch in Deutschland (der Eintritt zum Konzert ist kostenlos).

Wenn Sie sich für die Tätigkeit des Vereins Svět podle Jakuba interessieren und sich nicht nur gerne die diesjährigen Konzerte anhören möchten, sondern auch an dessen Aktivitäten mitwirken möchten, zögern Sie nicht, Jana und Marek anzusprechen. Neben den erwähnten Meisterkursen organisieren sie nämlich auch Wallfahrtsgottesdienste zur Kirche St. Barbara (**4. Dezember**) oder die Liwanzenwallfahrt, die am **9. August** stattfindet. Weitere Informationen finden Sie auf der Seite des Vereins www.svetpodlejakuba.cz oder des Meisterkursprojekts www.brentner19.cz.

Die Konzerte finden an diesen Terminen statt:

- 14. 8. v 18⁰⁰ – St.-Nikolaus-Kirche, Dobřany
- 15. 8. v 19⁰⁰ – Kirche Mariä Himmelfahrt, Planá bei Mariánské Lázně
- 16. 8. v 19⁰⁰ – Pfarrkirche Mariä Himmelfahrt, Pfreimd, Deutschland
- 17. 8. v 19⁰⁰ – Kirche St. Barbara, Manětín

program

Aschach

Main

Cheb

Münchenreuth

Marktredwitz

Waldsassen

Bayreuth

Speinshart

Weiden in der Oberpfalz

Vilseck

Nürnberg

Amberg

Oberviechtach

Theuern

Ensdorf

Walderbach

Bernhardswald

Regensburg

Donau

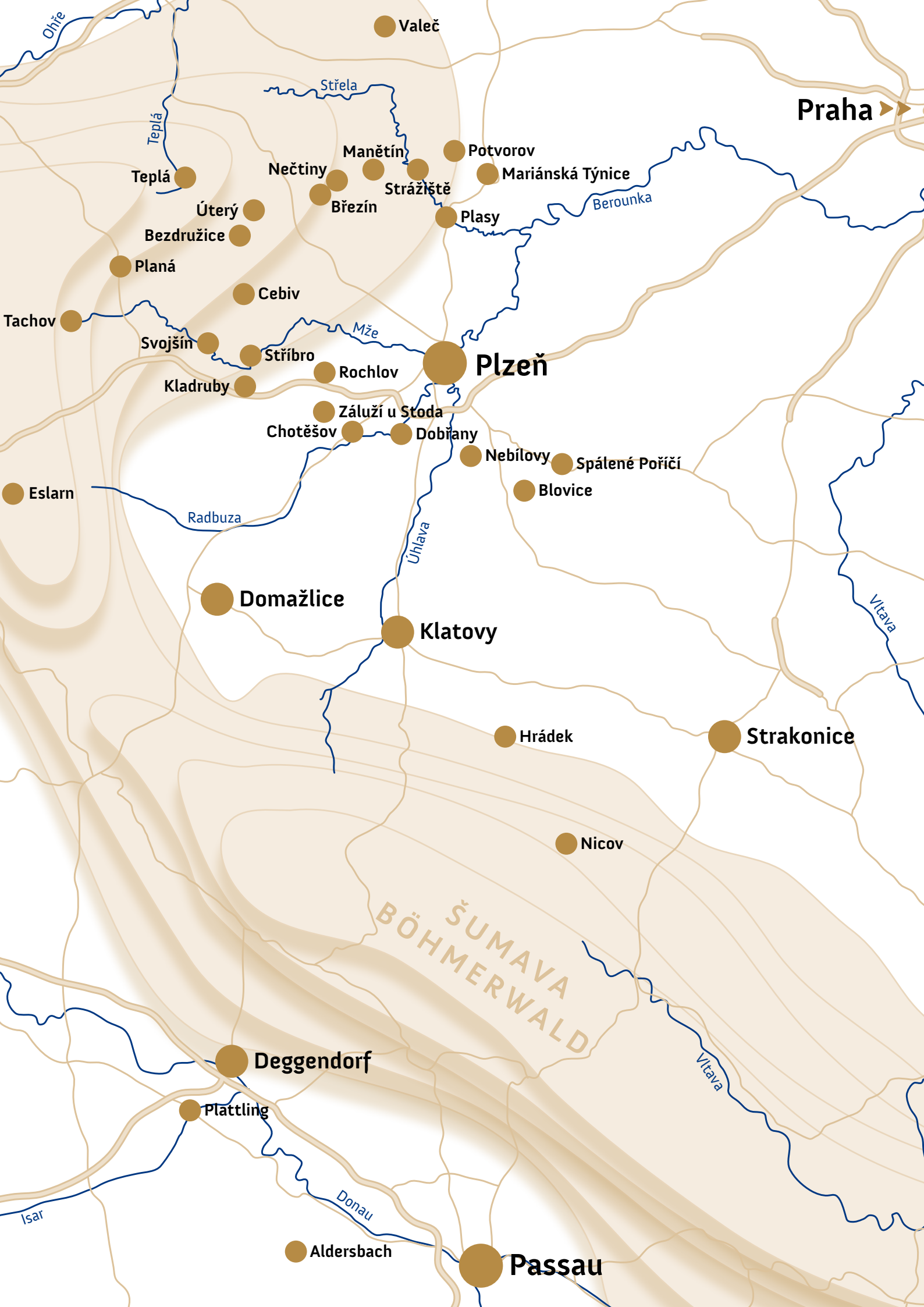
München

Landshut

Barokní region
Čechy Bavorsko

Barockregion
Bayern Böhmen

Praha ▶▶

Valeč

Teplá

Nečtiny

Manětín

Potvorov

Mariánská Týnice

Březín

Strážiště

Plasy

Úterý

Bezručice

Planá

Cebiv

Tachov

Svojsín

Stříbro

Rochlov

Plzeň

Kladruby

Záluží u Stoda

Chotěšov

Dobruška

Nebílovy

Spálené Poříčí

Blovice

Eslarn

Radbuza

Domažlice

Klatovy

Hrádek

Strakonice

Nicov

ŠUMAVA
BÖHMERWALD

Deggendorf

Plattling

Aldersbach

Passau

Isar

Donau

Vltava

Vltava

Berounka

Střela

Teplá

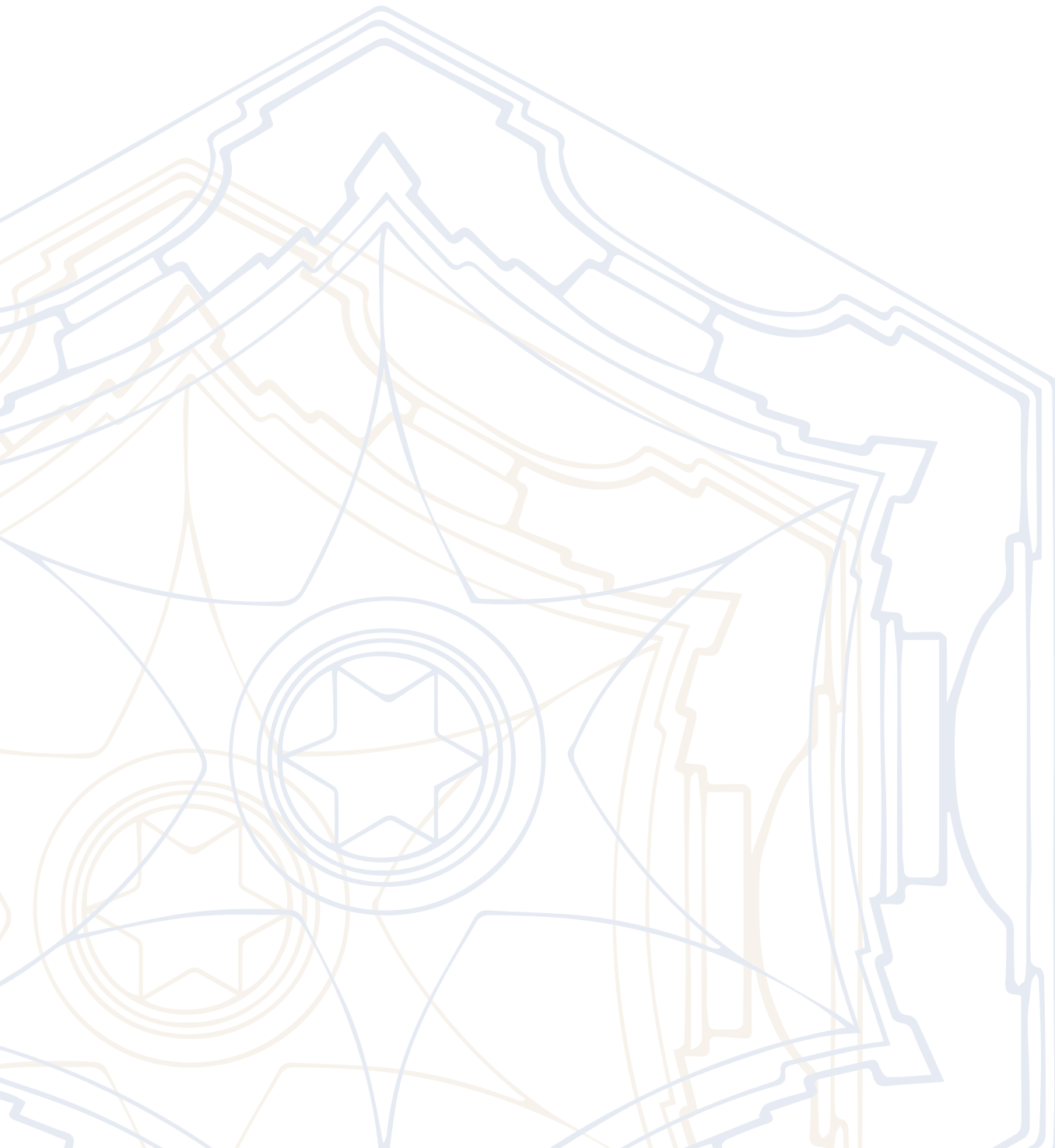
Ohře

Úhlava

program

Vybrané české akce

Veranstaltungstipps in Tschechien

☞ **Dětské barokní odpoledne**
Klášter Chotěšov
14. 9. 2019 od 16 hodin

☞ **Barocker Nachmittag für Kinder**
Kloster Chotěšov
14. 9. 2019 ab 16 Uhr

Chotěšov symbolicky zakončí Letní barokní sezónu roku 2019. O bohatý program zde nebude nouze!

Program dne bude koncipován hravou formou, aby zaujal především mladé diváky. Vyrobit si zde mohou třeba barokní masky a vějíře; romantické povahy si zatančí s tanečnicí Andreou Miltnerovou a ty dobrodružné se vydají do strašidelného podzemí. Středobodem odpoledne bude představení *Král jelenem*, které je plné pohádkových masek. Tato hra na motivy děl Carla Gozziho je inspirovaná příběhy, ve kterých se prolíná postava dobrotivého krále s čarovnými kouzly. Na návštěvníky, kteří vydrží do večera, čeká slavnostní ohňostroj s barokními prvky. **Vstupné zdarma.**

Program 14. 9. 2019:

16⁰⁰ **Začátek: workshopy, zpívánky a strašidelné podzemí**

17⁰⁰ **Barokní tanečky pro děti**

18⁰⁰ **Dětská divadelní hra *Král jelenem***

20³⁰ **Slavnostní barokní ohňostroj**

Der barocke Nachmittag für Kinder auf dem Areal des ehemaligen Barockklosters Chotěšov bildet den symbolischen Abschluss der barocken Sommersaison 2019.

Das Programm ist spielerisch konzipiert, um vor allem die jungen Zuschauer anzusprechen. Der Nachmittag ist reich an Aktivitäten, so dass es Kindern sicher nicht langweilig wird. Sie können hier zum Beispiel barocke Masken und Fächer basteln, romantischere Naturen können gemeinsam mit der Tänzerin Andrea Miltnerová barocke Tänze ausprobieren, und kleine Abenteurer machen sich in die gruseligen Kellergewölbe des Klosters auf. Das Herzstück des Nachmittags ist die Aufführung des Stücks *Král jelenem* (König Hirsch), das voller märchenhafter Masken ist. Dieses Stück nach Motiven aus Werken von Carlo Gozzi ist inspiriert von Geschichten, in denen sich die Figur eines gütigen Königs mit magischen Zaubertricks verbindet. Durch den Nachmittag führt Justin Svoboda, und die Besucher, die bis zum Abend durchhalten, erwartet ein festliches Feuerwerk mit barocken Elementen. **Eintritt frei.**

☞ **Zahradní slavnosti**
Zámek Svojsín
3.–4. 8. 2019

☞ **Gartenfest**
Schloss Svojsín
3.–4. 8. 2019

Ve dnech 3.–4. 8. 2019 ožíví svojsínské zámecké zahrady bohatá květinová výzdoba a pestrý program. Na zámeckém nádvoří vystoupí tanečnice, šermíři i akrobaté. Slavnosti, které se zde konají již poosmé, poneseu letos vůni dále a exotiky; nebudou chybět barokní odkazy ani piráti. Děti se mohou těšit na setkání se sokolníkem, představení loutkového divadla nebo oblíbené výtvarné dílny. Kromě klasických prohlídek zámeckých interiérů bude letos poprvé možné poznat také místní sklepení, kde bude instalovaná tajuplná výstava. Slavnosti zakončí navazující koncert XXXX v kostele Petra a Pavla.

Zámek ve Svojsíně a přilehlé zahrady je možné navštívit i mimo tyto dny: od dubna do října v sobotu, neděli a o svátcích; v červenci a v srpnu pak po celý týden kromě pondělí a to vždy v čase 10–12 a 13–17 hod. Výlet do Svojsína lze spojit také s návštěvou nedalekého kláštera v Kladrubech či historického města Stržebra.

Am 3. und 4. August 2019 werden die Schlossgärten von durch reichhaltigen Blumenschmuck und ein abwechslungsreiches Programm zum Leben erweckt. Im Schlosshof treten Tänzerinnen, Fechter und Akrobaten auf. Die Feierlichkeiten, die hier bereits zum achten Mal stattfinden, tragen in diesem Jahr den Duft von Ferne und Exotik. Kinder können sich auf die Begegnung mit einem Falkner, auf eine Puppentheater-Aufführung oder auf die beliebten Kunstworkshops freuen. Neben den klassischen Besichtigungen der Schlossinnenräume können in diesem Jahr erstmals auch die hiesigen Kellergewölbe besichtigt werden, in denen eine geheimnisvolle Ausstellung installiert sein wird. Den Abschluss der Feierlichkeiten bildet das anschließende Konzert XXXX in der Kirche Peter und Paul.

Das Schloss in Svojsín und die umliegenden Gärten können außerhalb dieser Tage besucht werden: von April bis Oktober samstags, sonntags und an tschechischen Feiertagen; im Juli und August die ganze Woche außer montags (immer 10–12 und 13–17 Uhr). Ein Ausflug nach Svojsín lässt sich auch mit einem Besuch

Vybrané bavorské akce

Veranstaltungstipps in Bayern

📅 **Bavorsko-český barokní festival**
Kulturní zámek Theuern
16. 6. 2019 od 11 hodin

📅 **Bayerisch-Böhmisches Barockfestival**
Kulturschloss Theuern
16. 6. 2019 ab 11 Uhr

📅 **Bavorsko-český barokní festival**
Kláster Aldersbach
16. 6. 2019 v 18 hodin

📅 **Bayerisch-Böhmisches Barockfestival**
Kloster Aldersbach
16. 5. 2019 um 18 Uhr

Bavorsko-český barokní festival se bude konat 16. června v *Muzeu hornictví a průmyslu východního Bavorska* v kulturním paláci Theuern v Horní Falci. Pozdě barokní hamernický zámek byl postaven v roce 1781 a patří k nejmpozantnějším stavbám svého druhu v celém regionu. Návštěvníci se mohou těšit na interaktivní expozici „*Na stopách baroka*“, která je vhodná zejména pro rodiny a školní exkurze. Kromě výstavy samotné si jistě užijete také poutavou prezentaci Manfreda Knedlíka. Ten posluchače uvede do tajů a kouzel barokní éry. České Sedláckovo kvarteto pak zajišťuje hudební doprovod na celé akci. Na programu jsou skladby např. od Wolfganga Amadea Mozarta, Josefa Haydna nebo Franze Schuberta.

Das *Bayerisch-Böhmische Barockfestival* 2019 wird am 16. Juni 2019 im *Bergbau- und Industrie Museum Ostbayern* im Kulturschloss Theuern in der Oberpfalz zu Gast sein. Das spätbarocke Hammerherrenschloss wurde 1781 erbaut und gehört zu den imposantesten Bauten seiner Art in der gesamten Region. Die Besucher erwartet die interaktive Ausstellung „*Auf den Spuren des Barocks*“, die besonders für Familien und Schulklassen geeignet ist. Neben der Ausstellung selbst erwartet die Besucher auch eine spannende Präsentation von Manfred Knedlík, der die Besucher in die geheimnisvolle Welt des barocken Zeitalters entführt. Das tschechische Sedlacek Quartett sorgt für die musikalische Begleitung der gesamten Veranstaltung. Auf dem Programm stehen Musikstücke von Wolfgang Amadeus Mozart, Joseph Haydn und Franz Schubert.

Úchvatný klášter Aldersbach v Dolním Bavorsku bude 16. května hostit *Bavorsko-český barokní festival*. Rozlehlé prostory klášterního dvora v sobě navíc ukrývají tzv. „*Asam-Kirche*“ - pozdě barokní kostel, který zde byl v první polovině 18. století zřízen bratry Asamy a je považován za jednu z nejvýznamnějších staveb této epochy. Klášter spolu s kostelem jsou významnou turistickou destinací. V roce 2016 se zde konala výstava „*Pivo v Bavorsku*“. V rámci letošního ročníku festivalu mohou návštěvníci očekávat klasický barokní koncert v podání souboru „*Musica ad gaudium*“ z České republiky. Pestrý hudební doprovod pak zajistí flétny a cembalo. Koncert začne v 18 hodin v Portenkapelle kláštera Aldersbach. Následně bude v Orangerii slavnostně otevřena výstava „*Barokní poklady Čech a Bavorska*“. Návštěvníci se mohou těšit na dobové barokní kostýmy a bohatý raut.

Im wunderschönen Kloster Aldersbach in Niederbayern ist am 16. Mai 2019 das *Bayerisch-Böhmische Barockfestival* 2019 zu Gast. Im großzügigen Areal des Klosterhofes befindet sich auch die sog. „*Asam-Kirche*“, eine spätbarocke Kirche, die hier von den Brüdern Asam in der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts errichtet wurde und als eines der wichtigsten Gebäude dieser Epoche gilt. Das Kloster und die Kirche sind ein beliebtes touristisches Ziel. Im Jahr 2016 fand hier die Bayerische Landesausstellung „*Bier in Bayern*“ statt. Im Rahmen des diesjährigen Festivals erwartet die Besucher ein klassisches barockes Konzert mit dem Ensemble „*Musica ad gaudium*“ aus Tschechien mit einem vielfältigen Programm für Gesang, Flöte und Cembalo. Das Konzert findet um 18 Uhr in der Portenkapelle im Kloster Aldersbach statt. Im Anschluss wird die Ausstellung „*Barockschatze Bayern-Böhmen*“ in der Orangerie eröffnet. Die Besucher können sich auf barocke Kostüme und ein reichhaltiges Büffet freuen.

Sissy Thammer a Festival mladých umělců Bayreuth

Během Festivalu mladých umělců přijíždí do Bayreuthu mladí z více než 40 zemí světa. Na workshopech se vzájemně inspiřují a společně poznávají, jak umění dokáže překonávat politické, společenské a jazykové bariéry. Intendantkou festivalu je již po 20 let Dr. Sissy Thammer.

Jedním z cílů festivalu je rozvíjet mír s pomocí hudby a dalších projektů. Myslíte, že je to stále aktuální?

Ano, tohle byl prvotní úkol, který festivalu vetkl při založení v roce 1950 jeho patron, velký finský skladatel Jean Sibelius. I já věřím, že pracovat s mládeží napříč hranicemi a usilovat o mír je dnes relevantnější, než kdy dříve. Právě o dosahování míru skrze dialog se festival snaží. Když poznáte někoho nového, uvědomíte si, že je vám v mnohém podobný a dovíte se, jaké má starosti, ale i co jej činí šťastným. A věřím, že míru může být dosaženo takovými malými krůčky v dialogu.

Do Bayreuthu se každý rok sjedou mladí z téměř 40 zemí světa. Je obtížné dosáhnout takové různorodosti?

Po festivalu je mezi umělci velká poptávka, tam problém není. Už také máme 68. ročník. Důležité pro nás ale je, aby všichni společně fungovali jako celek. Máme zde akademii a workshopy pro symfonický orchestr, komorní hudbu, operu i pro sbory. Ale sblížovat vzájemně kultury a navíc umělecké a lidské kultury – to je ta pravá výzva.

Můžete stručně nastínit vaše plány do budoucna?

Centrálními tématy, se kterými teď operujeme, jsou *domov*, *láska* a *odlišnost*. Nejen u mladých lidí dnes pozorujeme nové konflikty, na které se snažíme reagovat. Třeba krize otevřenosti a strach

z jiného. Co je náš domov? Náš domov je pevně spojen s naší kulturou. A z pozice naší kultury se vztahujeme i k novým a zprvu cizím kulturám. To jiné pro nás vždy bude prvotně méně příjemné. Ale zároveň se musíme naučit, že se tím nemusíme cítit ohroženi. Naši kulturu nemůžeme změnit. Můžeme se sice odlišně oblékat, jíst jiné věci a naučit se cizí jazyky, ale to jsme stále na povrchu. Kultura je něco jako software naší mysli. A pokud se setká s něčím jiným, přijde jí to zprvu jako hackerský útok. To také vysvětluje dnešní nešťastnou vlnu xenofobie. Já si myslím, že i když nemůžeme změnit ostatní, můžeme se naučit, jak s nimi jednat a naučit se snášet jistou úroveň odlišnosti. A v tomto ohledu bych chtěla rozvíjet jak sebe sama tak i festival.

Jste ráda, že se díky festivalu setkáváte každý rok s tolika mladými lidmi?

Je to moje životní poslání a zároveň i největší radost. To, že mohu vzájemně propojovat mladé umělce a manažery, kteří by se bez festivalu třeba nepotkali. Jsem šťastná, když můžeme společně pracovat, věnovat se hudbě, ale také slavit a tančit.

Vrací se někteří účastníci festivalu do Bayreuthu i po letech?

Ano, mnoho z nich se na festival vrací! Můj oblíbený příklad je Václav Havel, který se zde jako mladý účastnil literárního semináře a následně se sem vrátil jako prezident po pádu železné opony.

Když se řekne Čechy a Bavorsko – vidíte tu jasné hranice, nebo se spíše soustředíte na to, co je pro obě země společné?

Ať už dnes mluvíme o Speinshartu, Winklarnu (mém domově), nebo Schönsee, kde sídlí právě CeBB – tohle všechno je příhraniční region. Měli by

chom toho bohatství, že žijeme blízko hranic, více využívat. Už jen to, že mnoho lidí zde hovoří oběma jazyky – to je ohromná výhoda. Ať už pro výměny studentů, nebo pro kulturní obohacení obou regionů. A je to zároveň skvělé i pro turisty. Pokud jste v příhraničním regionu, stačí vám dvacet minut v autě a můžete si dát k večeři jídlo ze zcela odlišné kuchyně. Myslím, že z hlediska turismu má náš region velký potenciál. A když k němu ještě připočtete všechny barokní perly...

Máte ráda baroko?

Moc ráda cestuji po barokních památkách v Česku i na německé straně. A vlastně i sebe sama považuji za barokního člověka. A blízké mi jsou i Čechy. Před mnoha lety jsem byla s mým

manželem na českém jazykovém kurzu. Naučila jsem se třeba ptát, kudy se někam dostanu: „Kde je Václavské náměstí?“ (mluví v češtině) Povedlo se mi to? (usmívá se) Já se uměla zeptat, ale už nerozumím odpovědi. A tak jsem musela manželovi slíbit, že už nikdy nebudu mluvit česky při oficiálních příležitostech.

Co dalšího – kromě jazyka a barokních památek – zde máte ráda?

Musím říci, že jsem specialista na knedlíky. Zrovna nedávno jsem si koupila knihu jen o českých knedlicích. Je jich tam na 140 typů. Nepotřebuji žádné maso; stačí mi knedlíky, omáčka a dobré pivo. A možná po tom dobrém jídle ještě Becherovka.

Sissy Thammer und das Festival junger Künstler Bayreuth

Während des Festival junger Künstler kommen junge Menschen aus über 40 Ländern nach Bayreuth. In den Workshops der Akademie inspirieren sie sich gegenseitig und erleben gemeinsam, wie die Kunst politische, soziale und sprachliche Barrieren überwinden kann. Intendantin des Festivals ist bereits seit 20 Jahren Dr. Sissy Thammer.

Eines der Ziele des Festivals ist es, mit seinen Projekten der Musik und der Dialoge am Frieden mitzuwirken. Glauben Sie, dass das noch immer aktuell ist?

Ja, das war die Hauptaufgabe des Festivals, die der Patron des Festivals, der große finnische Komponist Jean Sibelius, bei der Gründung im Jahre 1950 verankert hat. Auch ich glaube, dass die grenzüberschreitende Arbeit mit Jugendlichen und das Bemühen um Frieden heute relevanter sind als je zuvor. Frieden zu schaffen durch Dialog, gerade darum bemüht sich das Festival. Wenn Sie jemanden Neues kennenlernen, erkennen Sie, dass er Ihnen in Vielem sehr ähnlich ist und Sie erfahren, welche Sorgen er hat, aber auch, was ihn glücklich macht. Und ich glaube, dass Frieden mit solchen kleinen Schritten im Dialog erreicht werden kann.

In Bayreuth kommen jedes Jahr junge Menschen aus fast 40 Ländern der Welt zusammen. Ist es schwierig, eine solche Vielfalt zu erreichen?

Unter den Künstlern besteht großes Interesse an einer Festivalteilnahme, da gibt es kein Problem. Wir veranstalten auch bereits das 69. Festival. Es

ist wichtig für uns, dass wir als ein Ganzes zusammen funktionieren. Wir haben hier eine Akademie mit Workshops für Sinfonieorchester, Kammermusik, Oper und für Chöre. Jedoch die Kulturen und zudem die künstlerischen und menschlichen Kulturen einander näherzubringen – das ist die eigentliche Herausforderung.

Können Sie kurz Ihre Pläne für die Zukunft beschreiben?

Die zentralen Themen, mit denen wir jetzt arbeiten, sind Heimat, Liebe und Fremde. Nicht nur bei jungen Menschen beobachten wir heutzutage neue Konflikte, auf die wir zu reagieren versuchen. Etwa die Krise der Offenheit und die Angst vor dem, was anders ist. Was ist unser Zuhause? Unser Zuhause ist fest mit unserer Kultur verbunden. Und aus der Position unserer Kultur heraus beziehen wir uns auf neue und anfangs fremde Kulturen. Das Andere wird für uns immer zunächst weniger angenehm sein. Aber gleichzeitig müssen wir lernen, dass wir uns dadurch nicht bedroht fühlen müssen. Unsere Kultur können wir nicht ändern. Wir können uns zwar anders kleiden, andere Dinge essen und Fremdsprachen lernen, aber damit bewegen wir uns immer noch an der Oberfläche. Kultur ist so etwas wie die Software unseres Geistes. Und wenn sie auf etwas anderes trifft, kommt ihr das zuerst wie ein Hackerangriff vor. Das erklärt auch die heutige unglückliche Welle der Fremdenfeindlichkeit. Ich denke, dass wir, - auch wenn wir andere nicht ändern können – lernen können, mit ihnen um-

zugehen und ein gewisses Maß an Verschiedenheit zu ertragen. In diesem Zusammenhang möchte ich sowohl mich selbst als auch das Festival weiterentwickeln.

Sind Sie froh darüber, dass Sie dank des Festivals jedes Jahr so viele junge Leute treffen?

Es ist meine Lebensaufgabe und gleichzeitig die größte Freude, dass ich junge Künstler und junge Manager zusammen bringen kann, die sich ohne das Festival vermutlich nicht getroffen hätten. Ich bin glücklich, wenn wir zusammenarbeiten können, uns der Musik widmen, aber auch feiern und tanzen.

Kommen manche Teilnehmer auch nach Jahren wieder nach Bayreuth?

Ja! Viele kommen wieder. Mein Lieblingsbeispiel ist hier der junge Václav Havel, der Teilnehmer eines Literaturworkshops war und nach dem Fall des Eisernen Vorhangs als Präsident wieder kam.

Wenn wir von Böhmen und Bayern sprechen – sehen Sie hier klare Grenzen oder konzentrieren Sie sich stärker auf das, was beiden Ländern gemeinsam ist?

Ob wir heute über Speinshart, Winklarn (meine Heimat) oder Schönsee sprechen, wo das CeBB zu Hause ist – all das ist die Grenzregion. Wir sollten diesen Reichtum, dass wir in der Nähe der Grenze leben, stärker nutzen. Allein schon, dass viele Menschen hier beide Sprachen sprechen, ist ein enormer Vorteil. Sei es für den Studentenaustausch oder für die kulturelle

Bereicherung beider Regionen. Und es ist auch großartig für Touristen. Wenn Sie in der Grenzregion sind, brauchen Sie nur zwanzig Minuten mit dem Auto fahren und Sie können zum Abendessen ein Gericht aus einer völlig anderen Landesküche essen. Ich denke, dass unsere Region in touristischer Hinsicht Großes hat. Und wenn Sie dann noch alle barocken Perlen dazuzählen ...

Mögen Sie den Barock?

Ich reise sehr gerne zu den Barockdenkmälern in der Tschechischen Republik und auf der deutschen Seite. Und eigentlich betrachte ich auch mich selbst als barocken Menschen. Böhmen ist mir auch sehr nah. Vor vielen Jahren habe ich mit meinem Mann einen Tschechischkurs besucht. Ich habe zum Beispiel gelernt, nach dem Weg zu fragen: „Kde je Václavské náměstí?“ (dt. Wo ist der Wenzelsplatz?). Habe ich das richtig gesagt? (lächelt). Ich konnte fragen, aber die Antwort verstehe ich schon nicht mehr. Deshalb musste ich meinem Mann versprechen, dass ich bei offiziellen Anlässen nie mehr Tschechisch spreche.

Was gefällt Ihnen – außer der Sprache und den Barockdenkmälern – hier noch?

Ich muss sagen, dass ich eine Knödel-Spezialistin bin. Erst kürzlich habe ich mir ein Buch nur über tschechische Knödel gekauft. Es gibt darin an die 140 Sorten. Ich brauche kein Fleisch, mir reichen Knödel, Sauce und gutes Bier. Und nach dem guten Essen vielleicht noch ein Becherovka.

Festival junger Künstler Bayreuth / Festival mladých umělců Bayreuth
Vom 05. August bis zum 25. August 2019 / Od 5. do 25. srpna 2019
Termine unter / Data koncertů na: www.YoungArtistsBayreuth.com

Procházky uměním

Festival Procházky uměním propojuje vážnou hudbu, mluvené slovo, architekturu a zejména kulturní odkaz regionu severního Plzeňska. O jeho programové koncepci i o tom, co přinese letošní ročník, jsme si povídali s jeho zakladatelkou, violistkou Jitkou Hosprovou.

Jak vznikla myšlenka uspořádat festival Procházky uměním?

S mým kamarádem, historikem umění Janem Štěpánkem, jsme dali dohromady koncept, že by bylo skvělé nejen dělat v památkách severního Plzeňska koncerty, ale zároveň je i propagovat. Jsou to většinou barokní stavby, které mají svoji historickou hodnotu, ale jsou za nimi i poutavé příběhy. Těch koncertů, kdy lidé přijdou, hudebníci zahrájí, potom se zatleská a všichni odejdou, je již docela dost. My chceme propojit médium hudby s informacemi o objektech a osobnostech, které v daném regionu působily. Ať už je to malíř Petr Brandl, nebo různé šlechtické rody jako třeba Lažanští či Metternichové, kteří jsou s daným místem spojení.

Jak si jednu takovou procházku uměním představíte?

Lidé standardně přijdou koncert, ale mezi jednotlivými skladbami vážné hudby přichází herec či herečka, který hovoří o vybraném tématu pro ten večer. Spolupracuje s námi třeba Ondřej Kepka, Barbora Kodetová, Jan Štátný nebo Bára Munzarová. Hudbu pak třeba čtyřikrát vystřídá mluvené slovo a vy odcházíte s dvojitým zážitkem. Já chtěla aby se lidé něco dověděli o té bohaté historii jednotlivých míst.

Kde se festival odehrává?

Dějštěm festivalu jsou Dolní Bělá, Manětín, Nečtiny, Březín, Plasy a Rabštejn. Letošní zahajovací koncert letní části pak

proběhne (X. Y. DOPLNIT) v plzeňském Korandově sboru a doprovodné koncerty budou také v pražském Museu Kampa. Není to navíc klasický festival, který by se odehrával v jednom týdnu, ale je to větší putování. Právě to je ta idea oné *procházky*. Festival je něčím, co s vámi jde a čím zároveň i vy sami procházíte. Jako procházka je i ten festival dynamický. Obměňují se tak hrané skladby, ale i témata, o kterých se diváci každý rok dovídají, a které se váží k danému místu.

O jakých tématech tedy hovoříte?

Nejprve jsme samozřejmě začínali s příběhy samotných památek, kde se festival odehrává. Pokračovali jsme významnými umělci, kteří zde působili a dnes

čerpáme z odkazu daných míst. V Dolní Bělé jsme loni hovořili třeba o Dolnobělských židech, kteří v tom kraji byli aktivní až do druhé světové války a dnes se o tom často vůbec neví.

Kolik návštěvníky takový zážitek stojí?

Na všechny koncerty je vstupné dobrovolné a výtěžek z každého ročníku putuje na opravu významného místa regionu. Loni jsme částkou 145 000 Kč podpořili Kostel sv. Jiří v Lukové, který je téměř na spadnutí. A za ty peníze se mohl vypracovat detailní projekt pro jeho důkladnou rekonstrukci. Letošní sbírka bych ráda věnovala Dolní Bělé, kde je Husova kaple, která také potřebuje renovaci, aby ji místní mohli opět začít užívat.

Co zajímavého přinese letošní sedmý ročník?

Poutavý bude jistě koncert v Manětíně, na který přijede pěvecké sdružení *Gentlemen Singers* a dorazí i paní Kodetová. Ta bude mluvit o hraběnce Marii Lažanské, která byla velkou mecenáškou umění. V Korandově sboru pak budeme prezentovat kantátu *A na počátku bylo slovo* od plzeňského rodáka Jiřího Bezděka. Já ji doprovodím na violu a spolu se mnou zahraje i Lubomír Brabec, orchestr Konzervatoře Plzeň a sbor Pedagogické fakulty ZČU. Do Plas bych pak ráda pozvala jazzového hráče Josefa Vejvodu.

Celý program najdete na: www.prochazkyumenim.cz

Das Festival *Procházky uměním* (dt. etwa „Kunst-Spaziergänge“) verbindet klassische Musik, gesprochenes Wort, Architektur und vor allem das Kulturerbe der nördlichen Pilsner Region miteinander. Über das Programmkonzept des Festivals und darüber, was die diesjährige Ausgabe zu bieten hat, haben wir mit dessen Gründerin, der Bratschistin Jitka Hosprová gesprochen.

Wie entstand die Idee, das Festival *Procházky uměním* zu organisieren?

Mit einem Freund, dem Kunsthistoriker Jan Štěpánek, hatten wir die Idee, dass es toll wäre, in den Kulturdenkmälern der nördlichen Pilsner Region nicht nur Konzerte zu veranstalten, sondern gleichzeitig auch für die Veranstaltungsorte Werbung zu machen. Das sind meistens Barockbauten, die ihren historischen Wert haben, hinter denen sich aber auch fesselnde Geschichten verbergen. Konzerte nach dem Muster „die Leute kommen, die Musiker spielen, dann wird applaudiert und alle gehen nach Hause“, davon gibt es schon genug. Wir möchten das Medium Musik mit Informationen über die Objekte und die Persönlichkeiten, die in der Region tätig waren, verbinden. Sei es der Maler Peter Brandl oder verschiedene Adelsfamilien wie die Familien Lažanský oder Metternich, die mit dem jeweiligen Ort in Verbindung stehen.

Wie dürfen wir uns einen solchen Kunst-Spaziergang vorstellen?

Die Leute kommen ganz normal zum Konzert, aber zwischen den einzelnen klassischen Musikstücken spricht ein Schauspieler oder eine Schauspielerin über das ausgewählte Thema des Abends. Wir arbei-

ten z. B. mit Ondřej Kepka, Barbora Kodetová, Jan Štátný oder Bára Munzarová zusammen. Musik und gesprochenes Wort wechseln sich dann beispielsweise vier Mal ab, und Sie gehen mit einem doppelten Erlebnis nach Hause. Mir war es wichtig, dass die Menschen etwas über die reichhaltige Geschichte der einzelnen Orte erfahren.

Wo findet das Festival statt?

Schauplatz des Festivals sind Orte wie Dolní Bělá, Manětín, Nečtiny, Březín, Plasy und Rabštejn. Das diesjährige Eröffnungskonzert des sommerlichen Festivalteils findet dann am (X. Y. DOPLNIT) im Gebäude der Koranda-Gemeinde in Pilsen statt, und begleitende Konzerte wird es auch im Museum Kampa in Prag geben. Darüber hinaus handelt es sich nicht um ein klassisches Festival, das innerhalb von einer Woche stattfindet, sondern um eine längere Wanderung. Genau das ist die Idee des *Spaziergangs*. Das Festival ist etwas, das Sie begleitet und gleichzeitig etwas, durch das Sie „hindurchgehen“. Ebenso wie ein Spaziergang ist auch das Festival selbst dynamisch. So wechseln die gespielten Stücke, aber auch die Themen, zu denen die Zuschauer jedes Jahr Neues lernen und die sich auf den jeweiligen Ort beziehen.

Über welche Themen sprechen Sie?

Zunächst haben wir natürlich mit der Geschichte der Sehenswürdigkeiten begonnen, in denen das Festival stattfindet. Dann haben wir uns bedeutenden Künstlern gewidmet, die hier gewirkt haben, und aktuell schöpfen wir aus dem Vermächtnis der jeweiligen Orte. In Dolní Bělá haben wir im vergangenen Jahr zum Beispiel über die Juden von Dolní Bělá

gesprochen, die in dieser Region bis zum Zweiten Weltkrieg aktiv waren, was heutzutage häufig kaum mehr bekannt ist.

Wieviel kostet die Besucher solch ein Erlebnis?

Der Eintrittspreis zu allen Konzerten ist ein frei wählbarer Beitrag, der Erlös wird jedes Jahr der Restaurierung eines bedeutenden Ortes der Region gewidmet. Letztes Jahr haben wir mit einer Summe von 145.000 CZK die Kirche St. Georg in Lukov unterstützt, die fast einzustürzen droht. Für das Geld konnte ein detailliertes Projekt für deren gründliche Restaurierung erstellt werden. Die diesjährige Sammlung würde ich gerne Dolní Bělá widmen, wo sich die Hus-Kapelle befindet, die auch eine Renovierung benötigt, damit die Einheimischen diesen Ort wieder nutzen können.

Was bringt die siebte Festivalausgabe Interessantes?

Spannend wird sicherlich das Konzert in Manětín mit dem Vokalensemble *Gentlemen Singers* sowie mit Frau Kodetová. Sie wird über die Gräfin Marie Lažanský sprechen, die eine große Kunstmäzenin war. Im Gebäude der Koranda-Gemeinde werden wir auch die Kantate *A na počátku bylo slovo* (dt. *Und am Anfang war das Wort*) des gebürtigen Pilsners Jiří Bezděk präsentieren. Ich begleite sie auf der Viola und gemeinsam mit mir spielen auch Lubomir Babec, das Orchester des Konservatoriums Pilsen und der Chor der Pädagogischen Fakultät der Westböhmischen Universität Pilsen. Nach Plasy möchte ich dann gerne den Jazzmusiker Josef Vejvoda einladen.

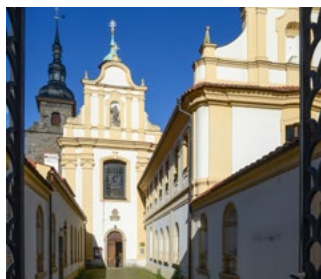
Das gesamte Programm finden Sie unter:

www.prochazkyumenim.cz

Procházky barokní Plzně Spaziergänge durch das barocke Pilsen

Město Plzeň to není jen pivo-
var a proslavený ležák, ale také
množství barokních staveb.
Pokud se podíváme na místní
církevní stavby, jejichž podobu
ovlivnil barokní sloh, pak za
zmínku stojí kostel Nanebevze-
tí Panny Marie. Ten je součástí
areálu bývalého františkánského
kláštera. Je zároveň i ději-
štěm části programu *Letního
barokního festivalu*. 31. srpna
zde proběhne koncert souboru
Ensemble Inégal, který představí
Michnovu sbírku *Loutna česká*.

Die Stadt Pilsen, das sind
nicht nur die Brauerei und das
berühmte Lagerbier, sondern
auch zahlreiche barocke Bau-
ten. Wenn wir uns die hiesigen
Kirchengebäude ansehen,
deren Form vom Barockstil
beeinflusst wurde, dann ist die
Kirche Mariä Himmelfahrt
erwähnenswert. Die Kirche ist
Teil des Areals eines ehemali-
gen Franziskanerklosters. Sie
ist gleichzeitig auch Schauplatz
für einen Teil des Programms
des *Sommer Barock Festivals*.
Am 31. August findet hier ein
Konzert des *Ensembles Inégal*,
in dessen Rahmen Michnas
Sammlung *Die böhmische Laute*
präsentiert wird.

Barokní cyklostezky Barock- -Radwege

Barokní cyklotrasy na severním
Plzeňsku seznámí cyklisty s ar-
chitektonickými skvosty našeho
kraje. Středobodem barokních
cyklotras jsou Plasy, kde začínají
tři barokní okruhy. Ty mají ruz-
nou obtížnost, přičemž délka
každé z nich je kolem 40 km.
Pro snazší orientaci byla vydá-
na i cykloturistická mapa, která
barokní trasy mapuje. Pokud
budete unaveni, můžete si od-
počinout u jednoho z deseti
barokních odpočívadel. Ta jsou
šetrně zasazena do barokní kra-
jiny a nabízí výhled na význa-
mné barokního památky daného
regionu.

Barock-Radwege in der nörd-
lichen Pilsner Region bringen
Radfahrern die architektoni-
schen Schätze unserer Region
näher. Den Mittelpunkt der
Barock-Radwege bildet Plasy,
Ausgangspunkt von drei Barock-
Rundwegen. Sie haben un-
terschiedliche Schwierigkeits-
grade und sind jeweils etwa 40
km lang. Falls Sie müde werden,
können Sie sich an einer der
zehn Barock-Rastplätze ausru-
hen. Diese wurden behutsam in
die barocke Landschaft einge-
bettet und bieten Aussicht auf
bedeutende Barockdenkmäler
der Region.

Zámek Cebiv Schloss Cebiv

Dominantou návsi vesničky Ce-
biv, nacházející se mezi Stříb-
rem a Konstantinovýmí Lázně-
mi, je barokní zámek postavený
počátkem 18. st. Před dvěma
roky získal zámek Cebiv nového
majitele, který se hned pustil
do oprav a díky jejich rychlé-
mu postupu se tak opět brzy
stane důstojnou dominantou
zdejší návsi. Již nyní – **v sobotu
31. srpna od 15 hod** – si ale mů-
žete užít atmosféru vesnické
barokní slavnosti. Pro děti zde
jsou navíc připraveny dobové
hry, inspirované obrazy rene-
sančního holandského mistra
Pietra Brueghela.

Die Dominante des Dorfplat-
zes im Dörfchen Cebiv (dt. Ze-
bau), das sich zwischen Stříbro
und Konstantinovy Lázně be-
findet, ist ein Barockschloss,
das Anfang des 18. Jahrhunderts
erbaut wurde. Dank deren ras-
chen Fortschreitens wird das
Schloss bald wieder zu einer
ehrwürdigen Dominante des
Dorfplatzes werden. Schon
jetzt – **am Samstag, den 31. Au-
gust ab 15 Uhr** – können Sie
aber die Atmosphäre des baro-
cken Dorffestes genießen. Für
Kinder gibt es außerdem Spie-
le aus der damaligen Zeit, die
von den Gemälden des nieder-
ländischen Renaissance-Meis-
ters Pieter Brueghel inspiriert
wurden.

Kláster Teplá Stift Tepl

Podobně jako Klášter Chotě-
šov byl i klášter v Teplé zalo-
žen ve 12. st. blahoslaveným
Hroznatou, patronem Plzeňské
diecéze. Kromě komentovaných
prohlídek nabízí Klášter Teplá
také koncerty a vzdělávací pro-
gramy. Můžete se zde ponořit
do tajů knihtisku, objevit kouzlo
malby nebo následovat historii
violoncella. K návštěvě zde vy-
bízí i rozsáhlý barokní štolový
systém. Absolvovat můžete také
speciální prohlídky pro malé
dobrodruhy, nebo mimořádný
zážitek s odborníkem na památ-
kovou péči.

Ähnlich wie das Kloster Cho-
tieschau wurde der Stift Tepl
im 12. Jahrhundert vom selig-
gesprochenen Hroznata, dem
Patron der Diözese Pilsen
gegründet. Neben kommen-
tierten Führungen bietet der
Stift Tepl auch Konzerte und
Bildungsprogramme. Sie kön-
nen hier in die Geheimnisse
des Buchdrucks eintauchen, die
Magie der Malerei entdecken
oder die Geschichte des Violon-
cello nachverfolgen. Auch das
umfangreiche System barocker
Stollen lädt zu einem Besuch
ein. Sie können auch an speziel-
len Führungen für kleine Aben-
teurer oder eine außergewöhnli-
che Führung in Begleitung eines
Experten für Denkmalschutz
erleben.

Umělecký projekt na faře v Aschachu Kunstprojekt in der Gemeinde in Aschach

Historicky chráněná fara v Aschachu byla postavena již v roce 1585, ale v průběhu dalších let prošla ještě mnoha renovacemi. V současnosti slouží budova jako umělecká galerie, v jejím horním patře vznikl sochařský ateliér a přilehlá stodola slouží jako umělecká slévárna. Od loňského otevření probíhají v ateliéru a galerii pravidelné výstavy, hudební koncerty a další kulturní akce. Návštěva je možná kdykoli po předchozí telefonické domluvě: +49-09621-470375.

Das denkmalgeschützte Pfarrhaus wurde bereits im Jahre 1585 erbaut, erlebte aber im Laufe der folgenden Jahre zahlreiche Renovierungen. Gegenwärtig dient das Gebäude als Kunstgalerie, in deren oberstem Stockwerk ein Bildhaueratelier entstand; die angrenzende Scheune dient als Kunstgießerei. Seit der Eröffnung im letzten Jahr finden im Atelier und in der Galerie regelmäßige Ausstellungen, Konzerte und anderen kulturelle Veranstaltungen statt. Ein Besuch ist jederzeit möglich nach vorheriger telefonischer Absprache: + 49-09621-470375.

Taneční lípa Tanzlinde

Mezi mimořádné barokní památky východního Bavorska patří Taneční lípa v Limmersdorfu u Thurnau. Osm barokních kamenných pilířů – přičemž jeden z nich je označen letopočtem 1729 – je zde rozmístěno kolem mohutné lípy. Tyto pilíře fungují jako opěrný systém pro nevsední taneční parket. V koruně tohoto statného stromu se totiž během srpnové pouti pravidelně tančí. Na základě této tradice, která trvá již několik století, byla místní pout zapsána do národního seznamu nehmotného kulturního dědictví. Muzeum v Limmersdorfu přináší informace o této tradici a dalších „tanečních lípách“, kterých je v Horních Frankách vícero.

Zu den herausragenden barocken Denkmälern Ostbayerns gehört die Tanzlinde in Limmersdorf bei Thurnau. Acht barocke Steinpfeiler – von denen einer mit der Jahreszahl 1729 versehen ist – sind hier um eine mächtige Linde platziert. Die Pfeiler dienen als Tragsystem für ein ungewöhnliches Tanzparkett. In der Krone des stattlichen Baumes wird nämlich während der Kirchweih im August regelmäßig getanzt. Auf der Grundlage dieser Tradition, die bereits mehrere Jahrhunderte gepflegt wird, wurde die hiesige Kirchweih in die nationale Liste des immateriellen Kulturerbes eingetragen.

Kazatelna ve tvaru lodě Schiffskanzel

V období baroka sahalí umělci často po neobvyklých tvůrčích formách, jak ukazuje například pozoruhodná kazatelna ve tvaru lodě od Johanneuse Pauluse Hagera (1758) v poutním kostele Nanebevzetí Panny Marie ve Weißenregenu. Kazatelna detailně líčí biblický příběh apoštola Petra, přičemž z lodě jsou zároveň shazovány skutečné rybářské sítě. Do teologického motivu jsou tzapojeny i další prvky jako třeba kotva symbolizující naději nebo Jonáš s velrybou. Bohem podpíraný stěžen lodě navíc vyobrazuje idylický obraz Weißenregenu.

Zur Zeit des Barock griffen die Künstler häufig nach ungewöhnlichen schöpferischen Formen, wie zum Beispiel die bemerkenswerte Kanzel in Form eines Schiffes von Johannes Paulus Hager (1758) in der Wallfahrtskirche Mariä Himmelfahrt in Weißenregen zeigt. Die Kanzel schildert detailliert die biblische Geschichte des Apostels Petrus; aus dem Schiff hängen echte Fischernetze. In das theologische Motiv sind auch weitere Elemente integriert, wie der Anker als Symbol der Hoffnung oder Jonas mit dem Wal. Der von Gott gestützte Mast des Schiffes zeigt ein idyllisches Bild von Weißenregen.

Dóm sv. Štěpána v Pasově Dom St. Stephan in Passau

Během pasovského požáru v roce 1662 byl zničen také místní chrám. Kníže-biskup Václav hrabě z Thun-Hohensteinu pověřil výstavbou nového chrámu Carla Luraga, v té době jednoho z nejvýznamnějších stavitelů působících v českých zemích. Do stavby byl zahrnut i dochovaný pozdně gotický chór, čímž vznikla monumentální bazilika s nádherným dvouvěžovým průčelím. Dóm v Pasově se stal vzorem pro množství dalších staveb období vrcholného a pozdního baroka.

Während eines Brandes im Jahre 1662 wurde in Passau auch die hiesige Kirche zerstört. Mit dem Bau der neuen Kirche betraute Fürstbischof Wenzeslaus Graf von Thun und Hohenstein Carlo Lurago, der zu dieser Zeit einer der bedeutendsten Baumeister in den böhmischen Ländern war. In den Bau integriert wurde auch der erhaltene spätgotische Chor, wodurch eine monumentale Basilika mit einer herrlichen zweitürmigen Fassade entstand. Der Passauer Dom wurde zum Vorbild für zahlreiche weitere Gebäude des Hoch- und Spätbarock.

Barokní výstava v Theuern Barockausstellung in Theuern

O výstavě Za barokem, která se již 16. června přesune z domovské Plzně do bavorského Theuernu, jsme si povídali s její kurátorkou Kristýnou Jirátovou.

Kristýno, čím je výstava Za barokem unikátní?

Není to klasická výstava s původními barokními díly, kterou můžete vidět v muzeu nebo galerii. My naopak chceme baroko přiblížit hravou a zážitkovou formou a nadehnout pro něj i ty, kteří o něm třeba dosud tolik neví. Výstava pak motivuje k tomu, aby její návštěvníci skutečně vyrazili poznávat barokní dědictví, které je jak v Čechách tak i Bavorsku velmi bohaté.

Na co bys nalákala budoucí návštěvníky?

Myslím, že hlavní předností výstavy jsou právě interaktivní exponáty. Sami říkáme, že u nás to klasické „NESAHAT neplatí“. Návštěvníci si tu mohou sami zkusit zahrát skladbu od Johanna Sebastiana Bacha a vytvořit

si vlastní barokní kvartet. Pro ty nejmenší tu pak je třeba barokní kolotoč. Také bych ráda zmínila Kladrubský archifon neboli kopii kladrubského oltáře, který si všichni mohou rozsvítit a rozeznít pomocí tabletů.

Baroko a tablety, slyšel jsem do

Ne, ale to není všechno. Součástí výstavy je i virtuální realita, kdy se návštěvníci pomocí 3D brýlí mohou přenést do interiéru tří barokních památek. Konkrétně to jsou zámek Manětín, klášter Chotěšov a v Bavorsku pak klášter Waldsassen.

Kdybys měla na závěr říci svůj nejoblíbenější exponát?

Mám moc ráda projekci na kopii obrazu Petra Brandla Křest Krista. Je to jedno z nejlepších děl českého vrcholného baroka. Originál mohou lidé vidět v kostele sv. Jana Křtitele v Manětíně, na naší výstavě pak máme kopii v téměř životní tři metry vysoké velikosti.

Barockausstellung in Theuern Über die Ausstellung Barock erleben, die am 16. Juni aus dem heimischen Pilsen ins bayerische Theuern umzieht, habe ich mit ihrer Kuratorin Kristýna Jirátová gesprochen.

Christina, was macht die Barockausstellung einzigartig?

Das ist keine klassische Ausstellung mit ursprünglichen barocken Werken, die Sie im Museum oder in einer Galerie sehen können. Wir möchten den Barock auf spielerische Weise näherbringen, ihn erlebbar machen und auch diejenigen für den Barock begeistern, die vielleicht bisher noch nicht so viel darüber wissen. Die Ausstellung motiviert schließlich dazu, dass ihre Besucher sich aufmachen, um das barocke Erbe kennenzulernen, das sowohl in Böhmen als auch in Bayern sehr reichhaltig ist.

Was würdest Du zukünftigen Besuchern empfehlen?

Ich denke, das Besondere der Ausstellung sind gerade die interaktiven Exponate. Wir sagen auch selber, dass bei uns das klassische „Nicht berühren“ nicht gilt. Die Besucher können versuchen, selbst ein Stück von Johann Sebastian Bach zu spielen und ein eigenes Barockquartett

zu bilden. Für die Aller kleinsten gibt es ein barockes Karussell. Gerne möchte ich auch das Kladrauer Archifon erwähnen, eine Kopie des Kladrauer Altars, den die Besucher mit Hilfe von Tablets zum Leuchten und Klingeln bringen können.

Barock und Tablets, habe ich das richtig gehört?

Ja klar, und das ist längst nicht alles. Bestandteil der Ausstellung ist auch die virtuelle Realität, in der die Besucher sich mit 3D-Brillen in die Interieurs von drei Barockdenkmälern transportieren können. Konkret sind das das Schloss Manětín, das Kloster Chotěšov und das Kloster Waldsassen.

Verrätst Du uns zum Schluss, welches Dein Lieblingsexponat ist?

Besonders gern mag ich die Projektion auf der Kopie des Gemäldes Taufe Christi von Peter Brandl. Das ist eines der besten Werke des tschechischen Hochbarock. Das Original ist in der Kirche St. Johannes der Täufer in Manětín zu sehen, in unserer Ausstellung haben wir eine Kopie, die mit einer Höhe von drei Metern fast so groß ist wie das Original.

Organizátoři Barokního regionu Čechy Bavorsko Organisatoren der Barockregion Böhmen Bayern

Plzeň 2015

Plzeň 2015 je nezisková organizace založená městem Plzní za účelem realizace programové

části projektu Evropské hlavní město kultury 2015. Od roku 2015 provozuje Kreativní zónu

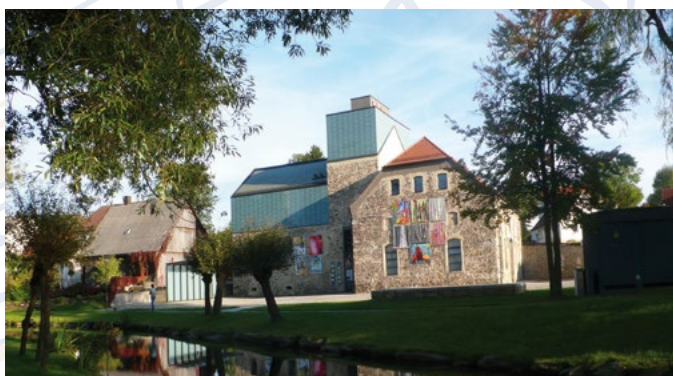
DEPO2015, kde se propojuje kultura s byznysem. Naleznete zde coworking, interaktivní výstavy, kavárnu, komunitní zahradu, kanceláře k pronájmu, umělecké ateliéry a mnoho dalšího.

Plzeň 2015 ist eine gemeinnützige Organisation, die von der Stadt Pilsen zur Umsetzung des Programmteils des Projekts „Kulturhauptstadt Europas 2015“ gegründet wurde. Seit 2015 betreibt sie das DEPO2015, ein Zentrum für

kreatives Unternehmertum, das Kultur und Business miteinander verbindet. Hier finden Sie einen Co-Working-Space, interaktive Ausstellungen, ein Café, einen Gemeinschaftsgarten, Büros zur Vermietung, Kunstateliers und vieles mehr.

www.depo2015.cz

Centrum Bavaria Bohemia (CeBB), Schönsee

CeBB je kulturní točna mezi Českou republikou a Bavorskem. Kdo chce prožít přehra-

niční kulturní rozmanitost, ten je v CeBB zcela správně. Kolem 1.000 prospektů k odběru,

dvojjazyčný personál a pestrý kulturní program jsou výborné důvody k návštěvě. Můžete se zde těšit na výstavy, koncerty, literární čtení, divadelní projekty, workshopy, filmové cykly, diskuze a prezentace.

Das CeBB fungiert als kulturelle Drehscheibe zwischen der Tschechischen Republik und Bayern. Wer grenzüberschreitende kulturelle Vielfalt erleben will, ist im CeBB absolut richtig. Rund 1.000 Prospekte

zum Mitnehmen, zweisprachiges Personal und ein abwechslungsreiches Kulturprogramm sind ausgezeichnete Gründe für einen Besuch. Sie können sich hier auf Ausstellungen, Konzerte, literarische Lesungen, Theaterprojekte, Workshops, Filmzyklen, Diskussionen und Präsentationen freuen.

www.bbkkult.net

Kulturista

KULTURISTA je spolek pro kulturu a cestovní ruch, který si dal za cíl propojit ne-

závislé pořadatele kulturních akcí, působící v severozápadní části Plzeňského kraje. V rámci

projektu Barokní region Čechy Bavorsko připravuje spolu s dalšími partnery (např. Úterský spolek Bart, Svět podle Jakuba nebo MAS Český Západ) barokní akce v okresech Tachov a Plzeň-sever.

KULTURISTA ist ein Verein für Kultur und Tourismus, der sich zum Ziel gesetzt hat, unabhängige Veranstalter von Kulturveranstaltungen im Nordwesten der Pilsner Region zusammenzubringen. Im Rah-

men des Projekts Barockregion Bayern Böhmen organisiert der Verein gemeinsam mit weiteren Partnern (z. B. Úterský spolek Bart, Svět podle Jakuba oder MAS Český Západ) Barock-Veranstaltungen in den Bezirken Tachov und Pilsen-Nord.

www.kulturista.net

www.bbkult.net
www.zapadoceskebaroko.cz

**Europäische Union
Evropská unie**
Europäischer Fonds für regionale Entwicklung
Evropský fond pro regionální rozvoj

Ziel ETZ | Cíl EÚS
Freistaat Bayern – Tschechische Republik
Česká republika – Svobodný stát Bavorsko
2014 – 2020 (INTERREG V)

DEP02015

